

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

İlham

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 147 (5619) 7 avqust 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Vətəndaşa qayğı və diqqət dövlətimizin prioritetidir

Prezident İlham Əliyev sosial cəhətdən qayğıya ehtiyacı olanların
mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasını daim diqqət mərkəzində saxlayır

12

Paşinyanın qərarı
Ermənistan ordusunda
aclıq yaradıb

13

Hansı partiyalar
bağlanmalıdır?

7

Donald Tramp İrana
qarşı sanksiyaların
bərpasına dair fərman
imzalayıb

Vətəndaşa qayğı və diqqət dövlətimizin prioritetidir

Prezident İlham Əliyev sosial cəhətdən qayğıya ehtiyacı olanların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasını daim diqqət mərkəzində saxlayır

Prezident İlham Əliyevin sosial sahəyə xüsusi diqqət və qayğısı, imzaladığı fərman və sərəncamlar, qəbul etdiyi qərarlar, iqtisadi gücü daim artan ölkəmizin fəal və məqsədyönlü siyasət kursuna malik olması sosial cəhətdən həssas əhali qruplarının etibarlı müdafiə sistemi ilə əhatə olunmasına şərait yaradıb. Avqustun 1-də Bakının Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsində Qarabağ, Böyük Vətən müharibələri, Çernobil əlillərinə və şəhid ailələrinə mənzillərin və avtomobillərin verilməsi də bunun bariz nümunəsidir.

Sirr deyil ki, Prezident İlham Əliyev sosial cəhətdən qayğıya ehtiyacı olanların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasını daim diqqət mərkəzində saxlayır. Dövlət başçısının tapşırığı ilə bu istiqamətdə ardıcıl tədbirlər görülür. Müharibə veteranlarına və şəhid ailələrinə qayğı ölkəmizdə dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri kimi həmişə diqqət çəkib. İcra olunan layihələr nəticəsində, həmin qəbilən olan minlərlə insanın sosial vəziyyəti gündən-günə daha da yaxşılaşır. Həmçinin, dövlətin bu sahədə gördüyü işlərə Heydər Əliyev Fondu da mühüm töhfələr verir. Sosial cəhətdən qayğıya ehtiyacı olan insanların problemlərinin həlli istiqamətində fondun təşəbbüsü və dəstəyi ilə çox mühüm layihələr icra olunur. Fond Qarabağ müharibəsi əlillərinə, sağlamlıq imkanları məhduf uşaqlara, məcburi köçkünlərə, aztəminatlı ailələrə və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan kimsəsiz uşaqlara böyük köməklik göstərir.

Yeni iqtisadi şəraitə uyğun həyata keçirilən rəşional makroiqtisadi siyasət, aparılan köklü islahatlar, sistemli tədbirlər global və regional risklərin neytrallaşdırılmasına imkan yaradıb, valyuta ehtiyatlarımız maliyyə risklərinin qabaqlayıcı rejimdə idarə edilməsində əhəmiyyətli rol oynayıb və ölkəmizdə sosial proqramların icrası davam etdirilib. Son 20 il ərzində şəhid ailələrinə, müharibə əlillərinə 5500-dən çox fərdi ev və mənzil verilmişdir. Altı mindən çox minik maşını hədiyyə edilib. Əlbəttə ki, bu, dövlətin həmin kateqoriyadan olan insanlara qayğısının təzahürüdür və bu siyasət hazırda da davam etdirilir.

Qaradağ rayonunun Lökbatan qəsəbəsində bu kateqoriyadan olan insanlara göstərilən yardıma gəldikdə isə, deyə bilərik ki, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi "ŞA İnşaatçı" Mənzil-Tikinti Kooperativi tərəfindən inşa olunan binadan, ümumilikdə, 35 mənzili satın alıb. Bu mənzillərdən 23-ü Qarabağ müharibəsi əlillərinə, 12-si isə şəhid ailələrinə verilir. Ümumilikdə 136 vətəndaşa "Khazar LX"

avtomobili verilib. Onlardan 110-u ölkəmizin ərazi bütövlüyü və müstəqilliyinin müdafiəsi zamanı əlil olmuş şəxslər, 26-sı isə Böyük Vətən müharibəsi və Çernobil əlilləridir. "Khazar LX" avtomobilləri Neftçala Sənaye Məhəlləsində fəaliyyət göstərən "Azərmaş" MMC tərəfindən istehsal olunub. Sosial məsuliyyət prinsipləri çərçivəsində şirkət, əlavə olaraq, 3 avtomobil də təqdim edib.

Dövlət başçısı mərasimdə mənzil növbəsində olan insanlara da şad xəbər verdi. Bildirdi ki, ilin sonuna qədər nəzərdə tutulan rəqəm əlavə 170 mənzil və fərdi evdir. Ancaq növbədə hələ təqribən 4 minə yaxın insanın olduğunu nəzərə alan dövlət başçısı əlavə vəsaitin ayrılacağını söylədi. Bu vəsait hesabına isə minimum daha 300 mənzilin alınması ilə bağlı qərar qəbul ediləcək. Beləliklə, ehtiyac içində yaşayan 500-ə yaxın insan ilin sonuna qədər mənzillərlə təmin ediləcək: "Biz çalışmalıyıq ki, bu proqramı tezliklə başa çatdıraraq. Əlbəttə ki, buna nail olmaq üçün kifayət qədər maliyyə vəsaiti olmalıdır. Biz imkan daxilində bu vəsaiti təmin edib, təşkil edib sizə mənzilləri təqdim edəcəyik. Hələ də mənzillə təmin olunmayan şəhid ailələri, müharibə əlilləri mütləq mənzillər alacaqlar".

Bütün bunlar, bir daha təsdiq edir ki, sosial cəhətdən həssas əhali qruplarının, o cümlədən, əlilliyi olanların, şəhid ailələrinin, müharibə əlilləri və veteranlarının, min qurbanlarının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi Prezident İlham Əliyevin sosial siyasətinin əsas tərkib hissələrindəndir. Həmin kateqoriyadan olan insanların müvafiq sosial təminat növləri - pensiya, müavinət, Prezident təqaüdü ilə təminatı işləri aparılır, bu ödənişlərin, mütəmadi olaraq, artırılması təmin edilir. Digər tərəfdən, konkret sosial proqramlarla əlil və şəhid ailələrinin mənzil-məişət şəraiti yaxşılaşdırılır, müharibə əlillərinin minik avtomobilləri ilə təminatı həyata keçirilir. Eyni zamanda, qanunvericilik

gün tam müstəqil siyasət yürüdən Azərbaycan heç kimdən asılı deyil və iqtisadi müstəqillik ölkəmizə böyük dividendlər qazandırır. Dövlət başçısının söylədiyi kimi, iqtisadi baxımdan 15 il ərzində Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci dövlət yoxdur: "Bütün bu işləri öz daxili imkanlarımız hesabına görürük, heç bir yerdən yardım almırıq, - iqtisadiyyatımız inkişaf edir. Bu il də yaxşı nəticələr olacaqdır. Gələn il daha yaxşı nəticələr olacaq. Artıq ilkin proqnozlar verilibdir. Gələn il sürətli inkişaf ili olacaq. Beləliklə, maliyyə imkanlarımız daha da genişlənəcək və ölkə qarşısında duran əsas vəzifələrin, infrastruktur layihələrinin, eyni zamanda və ilk növbədə, sosial məsələlərin həlli üçün biz bu vəsaitdən istifadə edib sizin problemlərinizi həll edəcəyik".

də bu təbəqələrdən olanlar üçün bir sıra güzəştlər, əlavə təminatlar əksini tapır.

Bu gün uğurla aparılan sosial siyasət kursu və görülmə işlər bir daha təsdiq edir ki, dövlət hər zaman bu kateqoriyadan olan insanların yanındadır. Nəzərə alaq ki, ölkəmizdə müharibədən, işğaldan əziyyət çəkən məcburi köçkün və qaçqın soydaşlarımız var.

Onlar dövlət tərəfindən qayğı ilə əhatə olunurlar. Son illərdə 100-ə yaxın qəsəbə salınıb, 300 minə yaxın məcburi köçkün evlərlə və mənzillərlə təmin edilib. Bu il Qaradağ rayonunun Qobu qəsəbəsində min mənzillik yeni köçkün qəsəbəsi salınıb. İlin sonuna qədər isə 4 min köçkün ailəsi və təqribən 20 min insan yeni mənzillərlə təmin ediləcək.

Bütün bunlar dövlətin bu cür sosial layihələrə böyük vəsaitlər xərclədiyini aydın göstərir. Prezident bu siyasətin davam etdiriləcəyini vurğulayaraq, bəyan etdi ki, həyata keçirilən bütün işlərin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Xüsusilə, sosial cəhətdən az müdafiə

olunan vətəndaşlar, işğaldan əziyyət çəkmiş, əlil olmuş, yaxınlarını itirmiş insanlar, onların yaşayışı, məşğulluğu və həyat səviyyəsi prioritet məsələdir.

"İşğaldan və etnik təmizləmədən əziyyət çəkmiş dövlətlər arasında Azərbaycanda bu sahədə görülmə işlər ən yüksək səviyyədədir. Bunu beynəlxalq təşkilatlar da, BMT də qeyd edir və Azərbaycanın təcrübəsi bir çox ölkələr üçün nümunə kimi göstərilir. Bəlkə də dünyada öz vətəndaşlarına bu qədər qayğı və diqqət göstərən ikinci ölkə yoxdur. Bu, bir daha bizim siyasətimizin niyyətini əks etdirir. Bu siyasət davam etdiriləcək", - deyə dövlət başçısı vurğuladı.

Son 15 ildə Azərbaycanın qazandığı nailiyyətlər göz önündədir. Valyuta ehtiyatlarımızın 44,3 milyard dollara yüksəlməsi, ölkə iqtisadiyyatına 250 milyard dollar investisiyanın yatırılması Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafının ayarı göstəricisidir. Təbii ki, bu inkişafın təməlinə həm düşünölmüş siyasət, həm güclü iradə, eyni zamanda, güclü iqtisadiyyat dayanır. Bu

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən davamlı və kompleks tədbirlər makroiqtisadi sabitliyin daha da möhkəmlənməsinə, ölkənin dayanıqlı inkişafına, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə mühüm töhfələr verir. Digər tərəfdən, bu siyasətin əsas mahiyyəti aztəminatlı əhali qruplarının dayanıqlı təminat sistemini yaratmaq, bununla da, ölkə əhalisinin həyat şəraitinin uzunmüddətli yaxşılaşdırılmasına nail olmaqdır. Son 15 ildə maaşların, pensiyaların, təqaüdlərin, sosial müavinətlərin dəfələrlə artması və işsizlik probleminin getdikcə aradan qaldırılması bunları bir daha təsdiqləyir. Bir sözlə, görülmə odur ki, əhalisinin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi müstəqil Azərbaycan dövlətinin qarşısında duran strateji vəzifələrdən biridir. Dövlət daim öz vətəndaşına qayğı ilə yanaşır, onun rifahının yüksəldilməsini, sosial problemlərinin həllini prioritet vəzifə kimi görür və bu istiqamətdə məqsədyönlü siyasət həyata keçirir.

"Səs" Analitik Qrupu

Elmar Məmmədyarov: “Xəzər sülh və əməkdaşlıq zonasıdır”

“Xəzəryanı dövlətlər Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya layihəsini razılaşdırmaq üçün böyük iş görüblər”.

SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu nu “RIA Novosti”yə müsahibəsində Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov Qazaxıstanda keçiriləcək qarşıdakı Xəzər sammitində Konvensiyanın mümkün imzalanması məsələsinə şərh edərkən deyib. “Uzun illər ərzində görülən işlər nəticəsini verib və biz Xəzərin hüquqi statusuna dair Konvensiyanın razılaşdırılması səviyyəsinə çatmışıq. Bu, Qazaxıstanda keçiriləcək Xəzəryanı dövlət başçılarının V sammitində onun imzalanması üçün

bütün zəruri şəraiti yaradıb”, - E.Məmmədyarov bildirib. Onun sözlərinə görə, bütün ölkələrin Konvensiyanın mətni ilə bağlı iradları olub və bu, hüquqi sənədlərin hazırlanması zamanı adi beynəlxalq təcrübədir. E.Məmmədyarov Xəzəryanı ölkələrin xarici işlər nazirlərinin müavinləri səviyyəsində Kon-

vensiyanın hazırlanması üçün 1996-cı ildən bəri bu formatda 51 görüş keçirildiyini xatırladı. Xəzəryanı ölkələrin Xəzər dənizində üçüncü ölkələrin hərbi iştirakına icazə verilməməsi barədə razılaşmasından danışan XİN başçısı bildirib ki, tərəflər Konvensiyada müəyyən edilmiş müddəalara tam sadıq qalmalıdır: “Xəzər dənizində sərhədyanı olmayan ölkələrin silahlı qüvvələrinin iştirak etməməsi belə maddələrdən biridir. Ümumilikdə, sənəd Xəzər dənizinin sülh, mehriban qonşuluq, dostluq və əməkdaşlıq zonası olduğunu bildirir. Xəzər dənizi ölkələrimizi imkanlarını genişləndirərək birləşdirən, milli iqtisadiyyatı inkişafı etdirmək üçün optimal şərait yaradan körpüdür və belə də qalmalıdır”.

İraq mətbuatında “Bakı: Qafqazın Xəzər sahilində parlayan mirvarisi” sərlövhəli məqalə dərc edilib

İraq mətbuatında dərc olunan “Bakı: Qafqazın Xəzər sahilində parlayan mirvarisi” sərlövhəli məqalədə Azərbaycan paytaxtının turizm imkanlarından bəhs edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məşhurlü Camal əl-Xərsan olan məqalədə Bakıda turistlərin böyük maraq göstərdikləri məkanlardan söz açılib. Qeyd olunub ki, Xəzər dənizinin sahilində yerləşən Bakı əsrarəngiz şəhərdir. Xüsusi gözəlliyə malik bulvar boyu sayısız-hesabsız piyadanın sərbəst hərəkət edə bildiyi geniş küçə uzanır. Müxtəlif binalar və rəngarəng məkanlar mənzərəni daha da gözəlləşdirir.

Məqalədə İçərişəhər, Qız qalası haqqında məlumat verilərək qədim şəhərin UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edildiyi bildirilib.

Müasir tikililərdən yazan müəllif

“Alov qüllələri” və Heydər Əliyev Mərkəzi barədə dolğun məlumat verib. Bildirib ki, Bakı və ümumiyyətlə ölkə turizm məkanına çevrilib. Azərbaycan paytaxtı çoxsaylı mədəniyyət, idman tədbirlərinə də uğurla ev sahibliyi edir. Ölkəmizin digər dövlətlərlə əlaqələrinə toxunan iraqi jurnalist Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallaşdırılan irimiqyaslı layihələrin əhəmiyyətinə də toxunub.

Yazıda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasından və əldə etdiyi nailiyyətlərdən də geniş bəhs olunub. Cümhuriyyətin yaradılmasının 100 illik yubileyinin təntənəli şəkildə qeyd olunduğu vurğulanıb.

Aydın Mirzəzadə: “Ermənistanda yeni bir proses yaşanır”

“Ümumiyyətlə bu gün Ermənistanda yeni bir proses yaşanır. Erməni elitasının bir hissəsi 20 il ərzində ona fəsadlar yaşatmış xunta üzvlərini məhkəməyə cəlb edir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Aydın Mirzəzadə deyib. Onun sözlərinə görə, həm Robert Köçaryan, həm də Serj Sarkisyan Azərbaycan xalqı ilə yanaşı, erməni xalqına da böyük ağırlıq yaşadı: “Ermənistan inkişafdan qalıb, dövlət səviyyəsində cinayətlər törədilib, hakimiyyət zorla qəsb edilib, ölkədə hərbi polis rejimi fəaliyyət göstərüb və s. Yeni bu baxımdan Ermənistan bu gün o 20 illik fəaliyyətinə qiymət verir. Əlbəttə ki, bu qiyməti ədalət gözü ilə obyektiv adlandırmaq olar. Ancaq bu cinayətlərdən nəticə çıxarıb özünün indiki elitanın o cinayətləri edib-etməyəcəyi sual altındadır. Hələ ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın Azərbaycanla münasibətlərindəki apardığı siyasət Köçaryanın və Sarkisyanın siyasətindən qətiyyənlə fərqlənir. Eyni ritorika, çağırışlar nəticəsində belə bir təəvvür yaranır ki, sadəcə olaraq bir xunta digər xunta ilə əvəz edilməyə başlayır.

Düzdür, Paşinyan hələ Qarabağ məsələsi ilə bağlı Azərbaycanla əlaqədə olmayıb və dövlət rəhbərlərinin görüşü keçirilməyib. Bu baxımdan, onun hansı addımlar atacağı bilinmir. Ancaq gündəlik olaraq cəbhə xəttində provokasiyaların edilməsi, Paşinyanın oğlunu işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarına hərbi qulluğa göndərməsinin özü hələ ki, Paşinyanın Qarabağ siyasətini dəyişəcəyinə çox az ümid verir. Bununla belə əgər yeni hakimiyyət ölkə içində olduğu kimi qonşu ölkələrlə münasibətdə də dəyişiklik etməsə onda Köçaryan və Sarkisyanın başına gələn tale onun da başına gələcək. Çünki heç bir halda başqa xalq üçün cinayətlər törədən insan öz xalqını xoşbəxt edə bilməz”.

Nazir: “Pensiya təyinatı sistemi tam elektronlaşdırılacaq”

Sosial təminat sisteminin mühüm komponentlərindən olan pensiya təminatı sahəsi üzrə əhaliyə xidmətlərdə məmur-vətəndaş təmasının aradan qaldırılması və şəffaflığa tam nail olunması üçün pensiya təyinatı prosedurunun da elektronlaşdırılması həyata keçiriləcək.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən xəbərə görə, bu sözləri əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev pensiya təminatı sisteminin təkmilləşdirilməsi məqsədilə nazirlikdə yaradılmış işçi qrupunun iclasında deyib. Nazir Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2014-cü il 4 noyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2014-2020-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında pensiya təminatı sisteminin islahatı Konsepsiyası”na uyğun olaraq pensiya təminatı sisteminə aparılan islahatların davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb. O bildirib ki, həmin islahatlar sosial sığorta sisteminin inkişafının, işləyən əhalinin bu sistemdə fəal iştirakının effektiv şəkildə stimullaşdırılması, sığortaedənlərlə iş mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, sosial sığorta münasibətlərinin və pensiya təyinatı üzrə xidmətlərin şəffaflaşdırılması, bu xidmətlərin keyfiyyətinin artırılması və s. kimi hədəflərə yönəlib. Hazırda “Azərbaycan Respublikasında pensiya təminatı sisteminə islahatın həyata keçirilməsində Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə dəstək” Tvinning layihəsinin imkanlarından da bu istiqamətdə səmərəli istifadə böyük əhəmiyyət kəsb edir. S.Babayev sığorta-pensiya sistemi ilə bağlı qanunvericilik aktlarında müvafiq əlavə və dəyişikliklərin edilməsi üçün təkliflərin hazırlandığını vurğulayıb. İclasda, həmçinin işçi qrupuna tapşırılan vəzifələrin icrası sahəsində görülən işlər, hazırlanan yeni təkliflər, pensiya təyinatı prosedurunun elektronlaşdırılması ilə bağlı məsələlər müzakirə olunub.

Dmitri Savelyev: “Rusiya və Azərbaycanın strateji əməkdaşlığı dərin tarixi köklərə malikdir”

Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının deputatı, Rusiya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun rəhbəri Dmitri Savelyev AZƏRTAC-a müsahibəsində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinin təkcə Azərbaycan üçün deyil, Rusiya üçün də əhəmiyyətli olması, həmçinin müasir Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin perspektivləri barədə danışdı.

-Bu il Azərbaycanda əlamətdar tarix - Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi qeyd edilir. Siz müasir Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin formalaşmasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin oynadığı rolu necə qiymətləndirirsiniz?

-Rəhbərlik etdiyim Rusiya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq

Qrupu Bakıda yubiley tədbirlərində iştirak edib. Çox səmimi qarşılanmağımızı qeyd etməliyəm və buna görə azərbaycanlı dostlara və həmkarlara minnətdarlığımızı bildiririk. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə gəlincə... Dünyəvi dövlət, demokratik quruluş, kişi və qadın bərabərliyi, o dövr üçün olduqca müasir seçki sistemi və hüququ - bütün bunlar müsəlman Şərqi tarixində ilk respublikanı səciyyələndirir. Bu ənənələr müasir Azərbaycan Respublikasında da davam edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında müasir Azərbaycan dünya ölkələrinin çoxuna nümunədir.

-Rusiya və Azərbaycan arasında orta qəhətlərin olmasını çoxları qeyd edir. Siz rusiyalıların və azərbaycanlıların hansı mənəvi-əxlaqi xüsusiyyətlərini, mədəni ənənələrini daha mühüm hesab edirsiniz?

-Rusiyalılar da, azərbaycanlılar da daim ünsiyyətə açıq, səmimi, qonaqpərvər, istiqanlıdırlar, hər hansı ədalətsizliyə və ayrı-seçkiliyə qarşı həssasdırlar. Onları vətənpərvərlik və dərin milli qürur hissləri yaxınlaşdırır. Rusiya Federasiyası və Azərbaycan xalqlarının mədəni ənənələrində də orta qəhətlər çoxdur. Xalqlarımız ənənəvi mədəni dəyərlərə - əxlaq, ailə dəyərlərinə söykənir, Qərbin fəal şəkildə zorla qəbul etdirmək istədiyi yalançı dəyərləri rədd edir. Qeyd edim ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti də Rusiya kimi 100 il əvvəl maarifçi Avropa yolunu - dünyəvi dövlət, demokratik quruluş, kişi və qadınların hüquq bərabərliyi və ənənəvi mənəvi dəyərlərə istiqamət götürüb. Lakin zaman-zaman vəziyyət dəyişib. Müasir Avropa və Qərb, ümumilikdə, bir çox məsələdə nəinki nümunə götürüləsi deyil, hətta bunun əksinədir. Biz rusiyalılara və azərbaycanlılara öz mədəni norma və dəyərlərimizə söykənmək, bir-birimizdən öyrənmək, ölkələrimizin inkişafında öz yolumuzu tutmağımız mühümdür.

-Biz keçmişdən danışdıq. Sizin fikrinizcə, Azərbaycan-Rusiya münasibətlərini gələcəkdə nə gözləyir?

-Bizim çox hörmətli liderlərimiz Vladimir Vladimiroviç Putinin və İlham Heydər oğlu Əliyevin görüşləri, cəmiyyətlərimiz arasında bütün səviyyələrdə çoxsaylı qarşılıqlı əlaqələr xalqlarımız arasında dostluğu təbii yolla möhkəmləndirir. Azərbaycan Respublikasının səfirliyi Moskvada, Dövlət Dumasının yaxınlığında yerləşir. Səfirliyin yanındakı bağçada Müslüm Maqomayevin abidəsi ucalır. Bu abidə Rusiya və Azərbaycan mədəniyyətlərinin vəhdətinin rəmzidir. Bu, hər iki xalq üçün tanınmış simadır. Ənənələr isə davam edir - Rusiyada, futbol üzrə dünya çempionatının bağlanması, Azərbaycanın Xalq Artisti, Rusiya opera səhnəsinin ulduzu, lakin əslən Azərbaycandan olan Yusif Eyvazov çıxış edib. Bu, onu göstərir ki, Rusiya və Azərbaycanın strateji əməkdaşlığı çox şey vəd edən gələcəyə malikdir.

Əminəm ki, biz Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası xalqları arasında bütün sahələrdə münasibətləri bundan sonra da inkişaf etdirməliyik. Çünki bu, dövlətlərimizin inkişafına yeni təkan verəcək.

7 avqust 2018-ci il

Avqustun 4-də Naxçıvan Muxtar Respublikasında 2018-2019-cu illərin payız-qış mövsümünə hazırlıq və qarşıda duran vəzifələrlə əlaqədar müşavirə keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, müşavirədə Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Xidmətinin rəisi Namiq Paşayev, "Naxçıvanqaz" İstehsalat Birliyinin direktoru Ramin İsmayilov, Naxçıvan Muxtar Respublikasının təhsil naziri Rəhman Məmmədov, Naxçıvan Muxtar Respublikasının mədəniyyət naziri Nətvan Qədimova, Naxçıvan Muxtar Respublikasının səhiyyə naziri Niyazi Novruzov və Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanının direktoru Mənsur Gülməmmədli payız-qış mövsümünə hazırlıqla əlaqədar çıxış ediblər.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Baş naziri Ələvət Baxşıyev, Naxçıvan Muxtar Respublikası Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyinin direktoru Bəxtiyar İsmayilov və Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanı Kərim Mustafayev payız-qış mövsümünə hazırlığın vəziyyəti və görülməli işlər barədə məlumat veriblər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov müşavirədə çıxış edərək deyib: Naxçıvan Muxtar Respublikasında artıq bir neçə ildir ki, payız-qış mövsümü heç bir problem olmadan başa vurulur. Ölkə Prezidentinin diqqət və qayğısı sayəsində muxtar respublikanın bütün ərazisinin qazlaşdırılması, yeni elektrik stansiyalarının istifadəyə verilməsi hesabına fasiləsiz enerji təchizatı təmin edilib ki, bu da payız-qış mövsümündə meydana çıxan çətinlikləri aradan qaldırıb. Muxtar respublikanın sosial-iqtisadi inkişafı artıq enerji təminatı ilə əlaqədar davam edir. Hər il ertəni təmin etmək üçün yeni istehsal müəssisələri işə düşür, yaşayış binaları və xidmət sahələri istifadəyə verilir. Bütün bunlar isə öz növbəsində elektrik enerjisinə və qaza olan tələbatı da artırır. Bu tələbatı ödəmək üçün isə mövcud elektrik və qaz təsərrüfatının yenilənməsi ilə bağlı müvafiq tədbirlər həyata keçirilir. Bundan əlavə, əhalinin içməli suya olan tələbatının ildən-ilə yaxşılaşması istiqamətində də müəyyən işlər görülür. Bu gün Naxçıvan şəhəri ilə yanaşı, Şərur, Şahbuz və Culfa rayon mərkəzləri və ətraf kəndlər fasiləsiz içməli su ilə təmin edilib. Digər rayon mərkəzlərində də bu işlər davam etdirilir.

Ali Məclisin Sədri deyib: Görülmüş işlər muxtar respublika sakinlərinin rahat yaşayışının təmin olunmasına, normal şəraitin yaradılmasına xidmət edir. Bu rahatlığın qış aylarında da qorunub saxlanılması, qarşıya çıxan problemləri aradan qaldırılması üçün mövsümə hazırlıq işlərinə indidən başlamalı, lazımi mal-material ehtiyatı yaratmalıyıq.

Dövlət Energetika Xidməti elektrik enerjisinin verilməsində fasiləsizliyi təmin etmək üçün mövcud infrastrukturun yenilənməsini davam etdirməli, istismar üçün yararsız olan avadanlıq və xətlərin vaxtında müəyyən edilərək dəyişdirilməsini təmin etməli, qış mövsümünə hazırlıqla bağlı transformator və yarımstansiyaların oktyabrın 20-dək texniki baxışdan keçirilməsini başa çatdırmalıdır. Xidmət tələb olunan mal-materialın, avadanlıqların

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində müşavirə keçirilib

rın alınıb gətirilməsini və onların zəruri ehtiyatının yaradılmasını diqqət mərkəzində saxlamalı, qəza-berpa briqadalarının komplektləşdirilməsini noyabr ayınadək yekunlaşdırmalı, işçiləri qış mövsümünə uyğun xüsusi geyimlə təmin etməli, elektrik enerjisinin ötürülməsi zamanı yaranan texniki itkinin minimum həddə saxlanması üçün başlanılan tədbirləri davam etdirməli, enerji israfçılığının və elektrik enerjisindən qanunsuz istifadə hallarının qarşısının alınması üçün aid orqanlarla birlikdə nəzarət tədbirlərini gücləndirməlidir. Naxçıvan şəhərində əhali istehlakçıları üzrə smart-kart tipli sayğacların quraşdırılması başa çatdıqdan sonra digər rayon mərkəzlərində də bu sayğacların quraşdırılmasını həyata keçirməlidir. "Naxçıvanqaz" İstehsalat Birliyi oktyabr ayının 20-dək qaz təchizatı sistemində texniki baxışı yekunlaşdırmalı, mövcud nasazlıqların aradan qaldırılması üçün tədbirlər görməli, təbii qazın şaxtalı hava şəraitində nəqli ilə əlaqədar hazırlıq işlərini vaxtında başa çatdırmalı, istismar üçün yararsız qaz xətlərinin və avadanlıqların müəyyən edilərək yenilənməsini diqqətdə saxlamalı, qaz sayğaclarına müdaxilənin qarşısını almaq məqsədilə yerlərdə abonent qutularının quraşdırılması işlərini ilin sonunadək yekunlaşdırmalıdır. Qazın nəqli zamanı meydana çıxan texniki itki normalarının minimal həddə saxlanması üçün tədbirlər görülməli, təbii qazdan qanunsuz istifadə hallarına nəzarət gücləndirilməli, istehlak olunan qazın dəyərinin tam həcmdə toplanması təmin edilməlidir. Qaz təsərrüfatında, xüsusilə qəza xidmətində çalışanların ixtisas hazırlığına cəlb olunmasına diqqəti artırmalı, qış mövsümü başlayanadək işçilər müvafiq geyim və avadanlıqlarla təmin olunmalıdır.

Ali Məclisin Sədri deyib ki, şəhər və rayon icra hakimiyyətləri cari il noyabr ayının 1-dək bütün qazxanaların qış mövsümünə hazırlıq işlərini başa çatdırmalı, qazxanalardan çıxan istilik xətlərinin üzərinin örtülməsini, qazxanaların təbii qazla yanaşı, mazut və dizel yanacağı ilə də işləyə bilməsini təmin etməlidirlər. Elektrik enerjisi, təbii qaz təchizatı sahəsində mövcud nöqsanlar aradan qaldırılmalı, ictimai yaşayış binalarının giriş qapı və pəncərələrinin, zirzəmlərdən keçən istilik xətlərinin istismar üçün yararlılığı yoxlanıb, müvafiq tədbirlər görülməlidir. Qış mövsümündə yolların təmizlənməsi üçün kommunal xidmət texnikalarının saz vəziyyətdə saxlanması diqqət artırılmalıdır. Naxçıvan şəhərində şəhər icra hakimiyyəti, rayonlarda isə Dövlət Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə içməli su və kanalizasiya sistemlərinin qışa hazırlıq vəziyyəti ilə bağlı nöqsanları aradan qaldırmalı, əhali fasiləsiz içməli su ilə təmin edilməlidir.

Qeyd olunub ki, muxtar respublikada həyata keçirilən tikinti-quruculuq tədbirlərinin nəticəsi olaraq əksər təhsil, səhiyyə və mədəniyyət müəssisələri, idman obyektlərinin isə hamısı istilik sistemi ilə təchiz edilib. Lakin hələ də bəzi müəssisə və təşkilatların binalarının qızdırılmasında maye qaz və neft məhsullarından istifadə olunur. Neft və Qaz Məhsulları Təminatı Müəssisəsi həmin müəssisələrin qış mövsümündə fasiləsiz fəaliyyətini təmin etmək məqsədilə tələb olunan maye qaz və neft məhsullarının tədarükünü və satışını davam etdirməli, tələb olunan yanacaq ehtiyatının yaradılması üçün tədbirlər görməlidir. Payız-qış mövsümündə təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və idman müəssisələrinin fasiləsiz fəaliyyəti aid nazirliklər və yerli icra hakimiyyətləri tərəfindən təmin olunmalı, yaradılan müasir təhsil infrastrukturunu qorunmalı və onlardan səmərəli istifadə olunmalıdır. Ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tədris korpuslarının, idman zallarının, sosial xidmət mərkəzləri və yataqxanalarının qış mövsümünə hazırlığı diqqətdə saxlanılmalıdır.

Ali Məclisin Sədri deyib: Səhiyyə Nazirliyi əhaliyə keyfiyyətli xidmət göstərilməsi üçün tibb müəssisələrinin yanacaq və dərman preparatları ilə təminatına nəzarəti gücləndirməli, Fövqəladə Hallar Nazirliyi ilə birlikdə səhiyyə müəssisələrinin elektrik generatorlarının işlək vəziyyətdə olması və fəvqəladə hallara hazırlığı səviyyəsi yoxlanılmalı, maarifləndirmə işləri aparılmalıdır. Maliyyə Nazirliyi istilik sistemi olmayan müəssisələrə qış mövsümündə tələb olunan mal-materialın alınması üçün maliyyə vəsaitinin ayrılması təmin etməli, dövlət müəssisələrində enerji daşıyıcılarından istifadə zamanı borc qalığının yaranmaması üçün tədbirlər görməlidir. Büdcədən maliyyələşən bütün dövlət müəssisə və təşkilatları elektrik enerjisi və təbii qazdan qənaətlə istifadə etməli, israfçılığa yol verməməli, istehlak olunan qazın və enerjinin dəyəri vaxtında ödənilməlidir. Dövlət Nəqliyyat Xidməti qış aylarında sənişin daşınması ilə məşğul olan nəqliyyat vasitələrinin texniki cəhətdən saz vəziyyətdə olmasına və qrafik üzrə hərəkətinə nəzarəti gücləndirməlidir. Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi yolların qardan təmizlənməsi üçün texnikaların işlək vəziyyətdə olmasını və qum ehtiyatı yaradılmasını təmin etməlidir.

Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanı bütün maşın-mexanizmlərin, elektrik və işıqlandırma sistemlərinin, rabitə qurğularının texniki baxışını vaxtında yekunlaşdırmalı, tələbata uyğun yanacaq və mal-material ehtiyatı yaratmalı, hava limanının uçuş və enmə zolağının təmiri vaxtında başa çatdırılmalıdır. "Naxçıvan Dəmir Yolları" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti dəmir yolu nəqliyyatında hərəkətin təhlükəsizliyini təmin etməli, vaqonlara və lokomotivlərə texniki baxış keçirməli, yol təsərrüfatının saxlanmasına, material ehtiyatının yaradılmasına diqqəti artırmalıdır. Fövqəladə Hallar, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirlikləri mövsümi qazanxana işçilərinin qabaqcıdan təlimatlandırılması ilə bağlı hazırlıq tədbirlərinə başlamalı, bütün ocaqçılar müvafiq kurslara cəlb olunmalıdırlar. Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Agentliyi standart uyğun olmayan və sənaye üsulu ilə hazırlanmayan qızdırıcı elektrik və qaz cihazlarının muxtar respublikaya idxalının, satışının və istismarının qarşısını almaq üçün tədbirlər görməli, bununla əlaqədar istehlakçılar və sahibkarlar əvvəlcədən məlumatlandırılmalıdırlar. İqtisadiyyat Nazirliyi mövsüm ərzində tələbatdan artıq istehsal olunmuş kənd təsərrüfatı məhsullarının soyuducu anbarlara tədarükünü təşkil etməli, qəbul olunmuş meyvə-tərəvəzin saxlanması üçün müvafiq texnoloji şəraitin yaradılmasına nəzarəti artırmalıdır. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Dövlət Baytarlıq Xidməti ilə birlikdə heyvandarlıq, quşçuluq və arıçılıqla məşğul olan sahibkarlıq subyektlərinin qışlamaya hazırlığı ilə bağlı maarifləndirmə tədbirlərini gücləndirməli, xəstəliklərə qarşı tələb olunan dərman vasitələri ehtiyatının yaradılmasını diqqətdə saxlamalıdırlar. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində olan bərpa müəssisələrinin, eləcə də

Ahıllar Evinin qış mövsümünə hazırlığı ilə bağlı müvafiq tədbirlər görməlidir. Hərbi hissələr üçün yun corabların toxunması işi bu il də davam etdirilməlidir. Rabitə və Yeni Texnologiyalar Nazirliyi fasiləsiz poçt və rabitə xidmətlərinin göstərilməsi üçün mal-material ehtiyatının yaradılmasını təmin etməlidir. Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti cəzaçəkmə müəssisələrinin istiliklə fasiləsiz təmin olunmasını, məhkumların isti geyim və ərzaqla təchizatını diqqətdə saxlamalıdır.

Ali Məclisin Sədri deyib: Muxtar respublika ərazisindəki hərbi hissələrdə qış mövsümü üçün tələb olunan ehtiyatların, eləcə də sərhəd zonalarındakı hərbi hissələrin yanacaq təchizatı və ərzaq ehtiyatının yaradılması vaxtında başa çatdırılmalıdır. Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu Naxçıvan Qarnizonu üzrə qışa hazırlığın vəziyyətini araşdırıb, Ali Məclisə məlumat verməlidir. Şəhər və rayon icra hakimiyyətləri, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi qurumşağı ağacların kəsilərək hərbi hissələrə verilməsini, payız mövsümündə yeni yaşıllıqların salınmasını təşkil etməlidirlər. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi muxtar respublikanın bitki və heyvanat aləminin qış aylarında qorunması üçün duz və yem ehtiyatı yaradaraq müəyyən olunmuş ərazilərə səpilməsini təmin etməlidir. Daxili İşlər Nazirliyi yerli icra hakimiyyəti orqanları və aidiyyəti təşkilatlarla birlikdə qış mövsümündə elektrik enerjisi və təbii qaz sayğaclarına müdaxilə, sayğacdankənar istifadə hallarına qarşı müvafiq tədbirlərin görülməsini davam etdirməlidir. Aidiyyəti mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları qarşıya qoyulmuş vəzifələrin icrasını təmin etməli, yol verilmiş nöqsanları araşdıraraq noyabr ayının 1-dək aradan qaldırmalıdırlar.

Ali Məclisin Sədri Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırıb ki, istilik sistemi olmayan təhsil, səhiyyə və mədəniyyət müəssisələrində payız-qış mövsümü üçün tələb olunan yanacağın, digər mal-materialın bölgüsünü təsdiq etsin, payız-qış mövsümünə hazırlıqla bağlı verilmiş tapşırıqların icrası barədə cari ilin oktyabr ayının sonunadək Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə məlumat versin.

Ali Məclisin Sədri qarşıya qoyulmuş vəzifələrin icrasında müşavirə iştirakçılarına uğurlar arzulayıb.

Avropa ABŞ-a müharibə elan edir?

İrana qarşı sanksiyalar aranı qatdı

Məlum olduğu kimi, ABŞ İranla qarşı daha ağır iqtisadi sanksiyaların tətbiqinə qərar verib. Lakin bu məsələdə Avropa İttifaqı ölkələri ABŞ-ın həmin qərarına qarşı sərt mövqə sərgiləyiblər. Hətta bununla bağlı Avropa İttifaqı ölkələri öz ərazilərində ABŞ-ın sanksiyalarını bloklayacaqları barədə qərar qəbul ediblər. Bu barədə Avropa Komissiyası bəyanat yayıb. Məqsəd Avropa şirkətlərinin maraqlarını qorumaqdan ibarətdir.

Bu arada Avropa İttifaqının Xarici İşlər və Təhlükəsizlik Siyasətinin ali nümayəndəsi Federika Moqerini bəyan edib ki, təmsil olunduğu qurum ABŞ-ın İranla qarşı sanksiyalarını yenidən bərpa etməsindən təəssüf hissi keçirir.

Yeri gəlmişkən, onu da xatırlada bilərik ki, İran, öz növbəsində, Hörmüz boğazını bağlayacağı ehtimalının artdığını bildirib. Əbəs deyil ki, hələ ötən ayın əvvəllərində, yeni ABŞ-la onun müttəfiqləri arasında dərinləşən fikir ayrılıqları fonunda İran prezidenti Həsən Ruhani Avropa turnesinə çıxmışdı. Görünür, həmin turnenin İran üçün lazım olan hissəsi tamamlandı və Avropa İttifaqı ölkələri İranla istər birbaşa, istərsə də dolayısı ilə dəstəyini nümayiş etdirib.

Ümumiyyətlə, Ruhaninin İsveçrəyə, ardınca isə Avstriyaya səfərləri, eyni zamanda, həmin səfərləri ərəfəsində bir sıra razılaşmalar əldə etməsi ABŞ-ı daha da qəzəbləndirdi. Əbəs deyil ki, Donald Tramp, həmin vaxt sanksiyaların tətbiq ediləcəyi halda, İranla dəstək göstərə biləcək Avropa ölkələrinə qarşı da eyni addımı ata biləcəyini demişdi. Bu isə, artıq ABŞ-ın, bütövlükdə, Avropa İttifaqı ölkələrinə qarşı dişini qıcıması kimi qiymətləndirilə bilər. Lakin bu günlərdə Avropa İttifaqının İranla dəstəyi özü-özülüyündə iqtisadi və siyasi hadisələrin daha da qızışacağından xəbər verir. Hər halda, söz siyasilərin olsa da, hadisələrin məcradan çıxdığını da söyləmək mümkündür.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Muxtar respublikada arı ailələrinin sayı 71 mini ötüb

Bu gün Naxçıvan Muxtar Respublikasında 4070 sahibkar arıçılıqla məşğuldur. Onların 549 nəfəri 20-250 arı ailəsi olan sahibkardır.

Aqrar sahədə aparılan islahatlardan əvvəl muxtar respublikada cəmi 6045 arı ailəsi var idisə, hazırda bu rəqəm 71 min 66-ya çatdırılıb. Arı ailələrinin bu artımının nəticəsidir ki, ötən il muxtar respublikada 1424 ton bal istehsal olunub.

“2017-2022-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında arıçılığın inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”ndan irəli gələn vəzifələrin icrası istiqamətində ötən müddətdə xeyli iş görüldü. Həyata keçirilən tədbirlərdən biri də 2016-2017-ci illərdə “Naxçıvanqala” Tarix-Memarlıq Muzey Kompleksində “Arıçılıq məhsulları-bal festivalı”nın təşkilidir. Festivalda arıçılıq məhsullarının, balın sərgi və satışının təşkili bu sahəyə marağı xeyli artırıb.

Muxtar respublikanın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əməkdaşı İntiqam Hüseynbəyli AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna bildirib ki, Naxçıvanda arıçılığın yem bazasını arı, dağətəyi və dağlıq ərazilərin bitki örtüyü təşkil edir. Naxçıvanın təbii-coğrafi iqlim şəraitini, eyni zamanda, bitki örtüyünün müxtəlifliyini nəzərə alaraq arı ailələrinin normal inkişafını təmin etmək üçün onların mövsüm ərzində azı beş dəfə köçürülməsi vacibdir.

İlk olaraq qışlamadan çıxmış arı ailələri dağətəyi bölgələrdən arı bölgələrinə köçürülür. Bu dövrdə arı bölgələrində hava şəraitinin başqa bölgələrə nisbətən isti keçməsi arı ailələrinin oyanmasına və ana arıların yuva daxilində daha erkən yumurta qoymasına səbəb olur. Arı ailələri bu zaman yuva daxilində ehtiyat baldan və çiçək tozundan istifadə edərək inkişafa başlayır. Bu zaman şarlarda balın möhürünün arıçı tərəfindən az miqdarda açılması diqqətdə saxlanılmalıdır. Möhürü açılmış balın iyi arıları özünə cəlb edir. Balla qidalanma arı ailələrinin daha tez oyanmasına və inkişafın erkən başlamasına səbəb olur. Arı ailələri mart ayının ikinci ongunluyuna qədər yuvadaxili qidanın hesabına inkişaf edərək keyfiyyətə yeni, cavan nəsil ilə əvəz olunur.

Mayın 15-nə kimi arı bölgələrində işləyən arı ailələrini yenidən dağətəyi bölgələrə aparmaqla onların ikinci köçürülməsi təşkil edilir. Arı ailələrini, əsasən, bitkilərin nektar əmələgətirmə dövründə dağətəyi bölgələrə, ilin ən isti aylarında isə (iyulda) dağlıq bölgələrə aparmaqla üçüncü köçürülməsi təşkil edilir. Avqust ayında arı ailələrini arı bölgələrinə yenidən qaytarmaqla onların dördüncü köçürülməsi həyata keçirilir. Arıların son işləmə dövrü avqust və sentyabr aylarıdır. Bu dövrdə arılar nektar və çiçək tozunu yoncadan, üzümədən və payız çiçəklərindən toplayırlar. Oktyabr ayının əvvəlindən arı ailələrinin yuvası qış üçün yığılır və respublikanın dağətəyi bölgələrinə aparmaqla onların sonuncu - beşinci köçürülməsi təşkil edilir. Arıçılar arı ailələrini yerli şəraitdən asılı olaraq əsas nektar əmələgəlmə dövründə bir dəfə əvəzinə, iki və ya üç dəfə köçürə bilərlər. Arı ailələri vaxtında, planlı qaydada köçürülməlidir. Bunun üçün arıçı öz bölgəsinin hər bir hektarında olan bitki örtüyündəki nektarın, təxminən, nə qədər olmasını bilməlidir.

Bal arılarının əlverişli uçuş diametri 3 kilometrdir. Bu, o deməkdir ki, pətəyin olduğu yerdən bütün istiqamətlərə tərəf 3 kilometr uzaqlıqda olan bitkilərdən arılar nektar toplaya bilərlər.

Arı ailələrinin nektar əmələgəlmə dövrünə qədər inkişafının başa çatması, onun gücünün standart uyğun gəlməsi və arı ailələrinin planlı surətdə, mövsüm dövründə köçürülməsinin optimal təşkili bal məhsuldarlığının artırılmasında əsas amillərdir. Köçürülmə işinin düzgün təşkil edilməsi, ilk növbədə, arı ailələrinin standart gücdə inkişaf etməsinə səbəb olur. Arıçılıqla məşğul olan fermerlər arı ailələrinin yonca və xəşə bitkiləri olan əkin sahələrinin, təbii biçənəklərin, meşəliklərin yaxınlığına, bir sözlə, çiçək bol olan ərazilərə köçürülməsinə üstünlük verməlidirlər. Çünki bu, məhsuldarlığın yüksəldilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Vüqar Bayramov: “Tarlaların yandırılması məhsuldarlığa ziyandır”

“Ümumiyyətlə, biçindən sonra tarlaların yandırılması Azərbaycanda bir ənənəyə çevrilib. Bizim iqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin (İSİM) Aqrar qrupunun tədqiqatları göstərir ki, tarlaların yandırılması məhsuldarlığa müsbət deyil, əksinə mənfi təsir göstərir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında iqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov deyib. Onun sözlərinə görə, tarlaların yandırılması torpağın üzərindəki xüsusi qatın yanmasına və sıradan çıxmasına səbəb olur: “Təbii ki, bu məhsuldarlığa mənfi təsir göstərən faktorlardan biridir. O baxımdan düşünürəm ki, bu faktlar fonunda fermerlər arasında maarifləndirilmənin aparılmasına ehtiyac var. Çünki bəzi hallarda fermerlərin torpaq sahələrini necə istifadə etməsi ilə bağlı məlumatlılığı azdır. Bəzi hallarda ənənəvi metodlardan istifadə edirlər. Bu metodlardan istifadə etdikləri üçün də nəticədə bu məhsuldarlığa mənfi təsir göstərir. Hətta keyfiyyətə belə mənfi təsir göstərir. Ona görə də məlumatlandırmanın aparılması, fermerlər üçün təlimlərin təşkil edilməsinə ehtiyac var. Bu olduqca vacibdir. Fermerlər torpaqdan istifadə ilə bağlı, həm də daha müasir metodlardan istifadə ilə bağlı məlumatlı olmalıdırlar.

Məsələn, nəzərə alsaq ki, Hollandiyanın illik ixracatı 93 milyard dollardır, bunun da əsas səbəblərindən biri torpağın intensiv metoddan istifadə edilməsidir. Torpaqların yandırılması, həm də bir sıra hallarda yanğının digər sahələrə ziyan vurmasına gətirib çıxarır. Düşünürəm ki, bu sahədə qanunvericiliyin nisbətən sərtləşdirilməsinə və daha sərt qərarların, cərimələrin tətbiqinə ehtiyac var. Amma təbii ki, əsas yol fermerlərin məlumatlandırılması və onların bilik, bacarıqlarının artırılmasıdır. Aqrar sektor intensiv metod tətbiq etməklə məhsuldarlığın artırılmasına nail olmaqdan ibarət olmalıdır”.

Dmitri Yablonski: “Qəbələ festivalı Heydər Əliyev Fondunun çox möhtəşəm layihəsidir”

Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı barədə fikirlərimi, təəssüratlarımı bir neçə cümlə ilə ifadə etmək çox çətindir. Təkcə onu qeyd edim ki, bu festival dünyada keçirilən festivalları içərisində öz yüksək təşkilatçılığı və səviyyəsi baxımından ön cərgələrdə yer alır. Ənənəvi olaraq hər il keçirilən bu festivalda dünyanın ən məşhur musiqi kollektivləri, kamera və simfonik orkestrlər, dünya şöhrətli ifaçılar, dirijorlar iştirak edirlər. Festivaldan festivala konsertlərin sayı da artır. Gün ərzində iki-üç konsert təşkil olunur. Bu festival Heydər Əliyev Fondunun ən möhtəşəm layihələrindən biridir, çox gözəl musiqi bayramıdır. Mən bu möhtəşəm musiqi layihəsini dəstəklədiyinə görə Fondun prezidenti, birinci xanım Mehriban Əliyevaya dərin təşəkkürümü bildirirəm.

Bu sözləri AZƏRTAC-ın bölgə müxbirinə müsahibəsində X Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının bədii rəhbəri, İsrailin Yerusəlim Simfonik Orkestrinin dirijoru, dünya şöhrətli violonçel ifaçısı Dmitri Yablonski deyib. Dirijorluq etdiyi orkestrin Qəbələ festivalında artıq ikinci dəfədir iştirak etdiyini vurğulayan musiqiçi Azərbaycan ilə İsrail arasında dostluq əlaqələrinin mədəniyyət və incəsənət sahəsində də yüksək səviyyədə olduğunu və buna çox sevindiğini bildirib.

Festivalın bədii rəhbəri deyib: “Adətən xaricdə keçirilən festivallarda biletlər çox bahadır. Lakin Qəbələ festivalında belə deyil, ona görə də bu festivalın dünyada bənzəri yoxdur. Musiqini sevən hər bir insan, Qəbələdə istirahət edən yerli və xarici qonaqlar asanlıqla gəlib konsertlərdə iştirak edə, dünyanın ən məşhur kollektivlərinin, musiqiçilərinin ifalarını dinləyə bilərlər. Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının ən üstün cəhətlərindən biri də budur”.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi: Respublikanın rayonlarında 1007,8 min hektar sahədə taxıl biçini aparılıb

Avqustun 5-də olan məlumata əsasən, respublikanın rayonlarında 1007,8 min hektar sahədə taxıl biçini aparılıb. Bunun 672,1 min hektarı buğda, 335,7 min hektarı arpa sahələridir. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, buğdanın orta məhsuldarlığı 30,1 sentner/hektar, arpanınkı isə 27,6 sentner/hektar təşkil edir. Arpa biçininin 99,7 faizi, buğda biçininin isə 99,1 faizi yerinə yetirilib.

Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Baş Dövlət Texniki Nəzarət Xidməti tərəfindən 26 ədəd (Bakı - 11, Cəlilabad - 3, Goranboy - 1, Kürdəmir - 1, Lənkəran - 1, Masallı - 1, Sabirabad - 1, Şabran - 2, Şəki - 1, Şirvan - 4) kənd təsərrüfatı texnikası dövlət qeydiyyatına alınıb, 23 ədəd (Bakı - 10, Cəlilabad - 3, Lənkəran - 1, Masallı - 1, Sabirabad - 1, Şabran - 2, Şəki - 1, Şirvan - 4) kənd təsərrüfatı texnikasına dövlət texniki baxışı keçirilib. 18 nəfərə isə (Bakı - 1, Bərdə - 2, Cəlilabad - 1, Qazax - 1, Quba - 6, Lənkəran - 1, Şirvan - 6) kənd təsərrüfatı texnikasını və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülük vəsiqəsi verilib və yaxud dəyişdirilib.

Azərbaycan regionun mühüm nəqliyyat və logistika mərkəzinə çevrilir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin nəqliyyat infrastrukturunun müasir dünya standartlarına uyğunlaşdırılması, ölkəmizin tranzit potensialının daha da artırılması ilə bağlı həyata keçirdiyi dövlət siyasəti və global miqyaslı təşəbbüsləri Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafına mühüm töhfə verir. Son dövrlərdə iqtisadiyyatın, xüsusilə, qeyri-neft sektorunun inkişafında mühüm rolunu oynayan nəqliyyat infrastrukturunun müasirləşdirilməsi, tranzit imkanlarının genişləndirilməsi üçün önəmli işlər görülür, modern nəqliyyat infrastrukturunu yaradır və tranzit potensialı artırılır. Bütün bunlar Azərbaycana böyük siyasi və iqtisadi dividendlər gətirir, ölkəmizin dünyada və regionda mövqeyini daha da möhkəmləndirir, dövlətimizin siyasi və strateji əhəmiyyətini artırır. Bu baxımdan, dövlətimizin başçısının Azərbaycanın regionun mühüm nəqliyyat və logistika mərkəzinə çevrilməsi strategiyasının tərkib hissəsi olan, Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin qovşağında yerləşən Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi ölkənin tranzit imkanlarının genişləndirilməsində həlledici rola malikdir. Bu liman birinci kateqoriya limanlar üçün müəyyən edilmiş texniki tələblərə uyğun layihələndirilib və inşa olunub.

Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin tikintisinə Prezident İlham Əliyevin 2007-ci ildə imzaladığı Sərəncama əsasən başlanılıb. 2010-cu ilin noyabrında dövlətimizin başçısının iştirakı ilə yeni liman kompleksinin təməli qoyulub. 2014-cü ilin sentyabrında liman qurğularından biri - iki körpüdən ibarət bərə terminalı, bu ilin yanvarında isə iki körpüdən ibarət olan Ro-Ro terminalı istifadəyə verilib. Liman 117 hektar ərazini əhatə edir və 12 yanalma körpüsünə malikdir. Limanın yükləşmə imkanını illik 15 milyon ton yük, o cümlədən, 100 min konteyner təşkil edir. Körpülərin ümumi uzunluğu 2100 metrə yaxındır. Müasir dövrün ən son mühəndislik yeniliklərindən olan dəmir-beton konstruksiyalı istinad divarının uzunluğu isə 1777 metr təşkil edir. Limanda Ro-Ro tipli gəmilər üçün iki körpü, yeddi körpüdən ibarət universal quru yük və konteyner terminalı, iki bərə körpüsü, həmçinin, xidməti donanma gəmiləri üçün bir körpü inşa edilib. İkinci Ro-Ro körpüsü və bərə körpüləri hidravlik sistemli asqılı pandusla təchiz olunub ki, bu da suyun səviyyəsinin müəyyən hədlərdə enib-qalxmasından asılı olmayaraq, gəmilərin körpüyə təhlükəsiz yan almasını təmin edir. Limanda xidməti donanma gəmiləri üçün körpünün uzunluğu 155 metrdir və buraya, eyni zamanda, 11 gəmi yan ala bilər. Burada ümumi sayı 2502 olmaqla, uzunluğu 45 kilometr, orta dərinliyi 26 metr təşkil edən müxtəlif diametrlili svay işləri aparılıb. Limanın yerüstü infrastrukturunu bu svaylar üzərində qurulub. Kompleksin qərb istiqamətində olan sahil xəttinin yuyulmasının qarşısının alınması məqsədilə 1077 metr uzunluğunda xüsusi struktura malik müdafiə divarı inşa edilib.

Liman akvatoriyasında dibdərinləşdirmə işləri aparılıb, uzunluğu 7,5 kilometr, dönmə dairəsinin diametri 450 metr olan giriş kanalı inşa olunub. Bu kanal və dönmə akvatoriyası Xəzər dənizində üzən bütün növ gəmilərin limana təhlükəsiz və sərbəst yan almasını tə-

min etmək imkanı verir. Hazırda limana çəkisi 7-8 min tona qədər olan gəmilər daxil olur ki, mövcud dərinlik bunun üçün kifayət edir. Layihələndirmə zamanı liman akvatoriyasında dərinliyin artırılma imkanı da nəzərə alınmış ki, bu da gələcəkdə daha böyük gəmilərin də sərbəst yan almasını təmin edəcək.

Kompleksdə yükləmə-boşaltma əməliyyatlarının səmərəliliyinin yüksəldilməsi məqsədilə Almaniyaya istehsalı olan 80, 40 və 32 tonluq 6 yeni portal kran quraşdırılıb. Layihə çərçivəsində limanın əməliyyat binası, yük sahələri və anbarlar, sərhəd və gömrük xidməti məntəqələri, bütövlükdə, müxtəlif təyinatlı 72 bina və qurğu inşa olunub və sərnişinlər üçün beynəlxalq terminalın layihələndirilməsi davam etdirilir. Burada qapalı və açıq anbarlar tikilib. Konteyner meydançasında, eyni zamanda, 1040 konteynerin yerləşdirilməsi, 64 soyuduculu konteynerə xidmət göstərilməsi üçün xüsusi infrastruktur yaradılıb.

Bütün bunlarla yanaşı, bildirilməlidir ki, limanın inşası üçün ərazi təsadüfi olaraq seçilməyib. Belə ki, Ələt qəsəbəsi respublikanın ərazisindən keçən avtomobil və dəmir yollarının kəsişməsində yerləşir. Buraya su yollarının da əlavə olunmasından sonra həmin ərazinin geniş potensialı ixrac imkanlarına malik beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevrilməsi üçün zəmin yaranır. Beləliklə, Avrasiya məkanında önəmli geostrateji mövqeyə, çoxşaxəli iqtisadi və ticarət əlaqələrinə malik Azərbaycan bu gün dəniz nəqliyyatının inkişafının yeni və müasir mərhələsinə qədəm qoyur.

Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksinin açılışında iştirak edən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının istifadəyə verilməsi, deməyə əsas verir ki, biz nəqliyyat infrastrukturumuzla bağlı qarşımızda duran bütün vəzifələri icra etdik: "Bu günə qədər bu istiqamətdə çox böyük işlər görülmüşdür. Xəzərdə bizim ən böyük donanmamız və 260-

Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin qovşağında yerləşən Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı Kompleksi ölkənin tranzit imkanlarının genişləndirilməsində həlledici rola malikdir

ləri üzərində yerləşməsi yeni liman üçün zəngin tranzit potensialı yaratmaqla, ölkəyə daxil olan, ölkədən çıxan və tranzit yüklərin aşırılmasında strateji nəqliyyat qovşağı funksiyalarını yerinə yetirməyə imkan verərək, Xəzər dənizindən səmərəli, sürətli və təhlükəsiz bərə keçidini təmin edəcək. Bu kompleks Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti üçün birbaşa yükləməyici məntəqə funksiyasını yerinə yetirəcək.

Beləliklə, Şimal, Cənub, Şərq və Qərb istiqamətlərindən dəhlizlər üzrə ölkəyə daxil olan yük axınlarının yeni liman kompleksində cəmlənərək, buradan Bakı-

dan çox gəmimiz var. Mənə verilən məlumata görə, son bir neçə il ərzində əlavə 18 gəmi alınmışdır. Mənim təşəbbüsləmlə Bakıda gəmiqayırma zavodu tikilmişdir. Biz bütün növ gəmiləri istehsal edə bilərik, istehsal edirik və beləliklə, xarici tərəfdaşlardan asılılığı aradan qaldırmışıq".

Bir sözlə, yeni Bakı Limanının fəaliyyətə başlaması təkcə ölkəmizin deyil, eyni zamanda, region ölkələrinin iqtisadiyyatının inkişafına böyük təkan verəcək. Azərbaycanın Şimal-Cənub və Şərq-Qərb beynəlxalq nəqliyyat dəhliz-

Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ilə Avropa istiqamətində və ya gəmilər vasitəsilə Şərq istiqamətində nəqlini təmin edən səmərəli və dayanıqlı logistik zəncirin formalaşdırılması üçün zəmin yaranacaq. Yeni limanın ərazisi də daxil olmaqla, ətraf ərazilərdə azad iqtisadi zonanın yaradılması nəzərdə tutulur ki, bu da mühüm nəqliyyat qovşağı kimi limanı daha geniş tranzit və daşıma imkanları ilə təmin edəcək.

"Səs" Analitik Qrupu

Dini təhlükəsizlik olmadan milli təhlükəsizliyi təmin etmək qeyri-mümkündür

Azərbaycan dünyəvilik prinsiplərinə əsaslanmaqla milli-mənəvi, multikultural və ənənəvi İslam dəyərlərini qoruyur və inkişaf etdirir. Azərbaycan dövləti multikulturalizmi və dini tolerantlığı dövlət siyasətinə çevirməklə bu şəraiti ölkəmizdə nümunəvi şəkildə formalaşdırmağı bacarıb. **AZƏRTAC**-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu barədə avqustun 6-da Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) təşkilatçılığı ilə Quba şəhərində “Milli təhlükəsizliyə əsas təhdidlərdən biri - dini radikalizm” mövzusunda keçirilən seminar-müşavirədə bəhs olunub.

Tədbirdə Baş Prokurorluq, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin məsul işçiləri, bu qurumların Quba, Qusar, Xaçmaz, Şabran və Siyəzən rayonlarındakı yerli strukturlarının nümayəndələri, prokurorlar, ziyalılar və dindarlar iştirak ediblər. Əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül-çiçək dəstələri düzülüb, xatirəsi ehtiramla anılıb.

Seminar-müşavirədə DQİDK-nın sifarişi ilə çəkilmiş, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin xatirəsinə həsr olunmuş “Şəhadət” sənədli filmi nümayiş etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən Quba Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ziyəddin Əliyev ölkəmizdə yaşayan müxtəlif din və məzhəblərin nümayəndələrinə qayğı ilə yanaşıldığını, onların problemlərinin həllinin Azərbaycan hökumətinin din siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri olduğunu qeyd edib. Z.Əliyev bildirib ki, Azərbaycanda dini ibadətqahlar təmir və bərpa edilir, gənc nəslin sağlam ruhda, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq yetişməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Ölkəmizdə mövcud olan ictimai-siyasi sabitlik, əmin-amanlıq, dövlət-din münasibətlərinin sağlam şəkildə qurulması, multikultural və tolerant dəyərlər dünya üçün nümunədir.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Səyavuş Heydərov tədbirdə nümayiş etdirilən “Şəhadət” filmi barədə, o cümlədən Vətən uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimiz və radikal qruplaşmaların, qeyri-qanuni hərbi birləşmələrin tərkibində vuruşaraq öldürülən insanlar haqqında danışdı. S.Heydərov deyib ki, “Şəhadət” sənədli filmi Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən şəhidlərin xatirəsinə həsr olunub. Ekran işində Vətən uğrunda şəhadətə qovuşmuş qəhrəmanlarla yanaşı, dini fanatizmin və radikalizmin təsirinə məruz qalmış, bir sıra xarici ölkələrdəki ekstremist-terrorçu silahlı birləşmələrin tərkibində döyüşmüş şəxslərdən bəhs edilir. Filmdə Vətənin müqəddəsliyi, onun müdafiəsinin vacibliyi, şəhidlik zirvəsinin ucalığı təbliğ olunur, digər tərəfdən isə radikalizmin törətdiyi fəsadlar tamaşaçılara təqdim edilir.

Radikalizmə və ekstremizmə qarşı mübarizənin hüquqi əsasları barədə danışan Komitə sədrinin müavini vurğulayıb ki, əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan milli təhlükəsizlik konsepsiyasının başlıca komponentlərindən biri məhz dini təhlükəsizlikdir. Yaxın Şərq təcrübəsi və orada hazırda davam edən proseslər bir daha açıq şəkildə göstərir ki, dini təhlükəsizlik olmadan milli təhlükəsizliyi təmin etmək qeyri-mümkündür.

Sədr müavini diqqətə çatdırıb ki, Prezident İlham Əliyevin müdrik siyasəti nəticəsində Azərbaycan mürəkkəb beynəlxalq vəziyyətə, regionda mövcud olan təhdidlərə, müxtəlif səpkili təzyiqlərə, yad dini ideologiyaların idxal edilməsi cəhdlərinə baxmayaraq, güclü siyasi iradə nümayiş etdirərək dini təhlükəsizliyi təmin edib və bu siyasətin hazırkı dövrdə davam etdirilməsi olduqca vacibdir.

S.Heydərov çıxışında dini ekstremizm və radikalizmin mahiyyəti, yaranma səbəbləri barədə danışdı. Bildirib ki, dünyanın bəzi aparıcı güc mərkəzləri geosiyasi və geoiqtisadi maraqlarını təmin etmək üçün dini siyasiləşdirərək ondan bir vasitə kimi istifadə etməyə cəhdlər göstərirlər.

Tədbirdə, həmçinin Baş Prokurorluğun nümayəndəsi Namiq Muradov müvafiq sahə üzrə qanunvericiliyə diqqət çəkərək, dini radikalizm və ekstremizm probleminə qarşı mübarizənin hüquqi əsasları barədə geniş məlumat verib. “Dini ekstremizmə qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun qəbul olunduğunu deyən N.Muradov, eyni zamanda, dini ekstremizmə qarşı mübarizənin məqsədləri və əsas prinsipləri haqqında danışdı.

Daxili İşlər Nazirliyinin məsul əməkdaşı Oqtay Tağıyev dini radikalizm və ekstremizmə qarşı mübarizə çərçivəsində ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən danışdı, təmsil etdiyi qurumun müvafiq sahədə həyata keçirdiyi profilaktik və inzibati tədbirlərdən söz açıdı. O, dini radikal və ekstremist fəaliyyətin ictimai təhlükəsizliyə açıq təhdid olduğunu, ona qarşı müştərək mübarizənin vacibliyini vurğulayıb.

Daha sonra çıxış edən Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin bölgə üzrə qazısı Naib Səttərov bildirib ki, bölgədə dini durum sabitdir. N.Səttərov qeyd edib ki, dini etiqad azadlığının təmin olunması, bölgədə dini icmalar arasında qarşılıqlı əlaqələrin yüksək səviyyədə qurulması üçün lazımi tədbirlər həyata keçirilir. Seminar-müşavirə mövzu ətrafında fikir mübadiləsi ilə davam edib.

Yeni Bakı Limanında tikinti işlərinin davam etdirilməsinə 10,2 milyon manat ayrılıb

Yeni Bakı Limanında tikinti işlərinin davam etdirilməsi üçün 10,2 milyon manat ayrılıb. **AZƏRTAC** xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev avqustun 6-da “Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının və liman ərazisində sərnişin terminalının tikintisi haqqında” Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının və liman ərazisində sərnişin terminalının tikintisi işlərinin davam etdirilməsi məqsədilə İqtisadiyyat Nazirliyinə 10,2 milyon manat ayrılıb.

XİN: İndoneziyadakı zəlzələdə xəsarət alan və ölənlər arasında Azərbaycan vətəndaşları yoxdur

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) Lombok adasında baş vermiş zəlzələ ilə əlaqədar İndoneziya xalqına başsağlığı verib. Başsağlığı Azərbaycan XİN-in rəsmi “Twitter” səhifəsində yayılıb. Başsağlığında deyilir: “Lombok adasında baş verən zəlzələ xəbəri bizi dərinlən kədərəndirdi. Biz həlak olanların ailələrinə və bütün İndoneziya xalqına dərin hüznə başsağlığı veririk və yaralıların tezliklə sağlamlığını arzulayırıq”.

Azərbaycan XİN-in mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyevin sözlərinə görə, İndoneziyadakı zəlzələdə xəsarət alan və ölənlər arasında Azərbaycan vətəndaşları yoxdur.

Qəbələ festivalı: kamera konsertində Avropa bəstəkarlarının əsərləri səsləndirilib

Qəbələdə davam edən X Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində avqustun 6-da axşam saatlarında Heydər Əliyev Konqres Mərkəzinin zalında tamaşaçılara növbəti kamera konserti təqdim olunub.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, kamera musiqisi həvəskarları bu dəfə tanınmış pianoçular - Qəbələ festivalının bədii rəhbəri, Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq artisti Fərhad Bədəlbəylinin, Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasının direktoru, Xalq artisti Murad Adıgözelzadənin, həmçinin istedadlı gənc musiqiçilər Fərhad Aşumov (violin) və Nərimin Rzayevanın (piano) ifalarını dinləyiblər. Kamera musiqisi axşamında S.Raxmaninovun və K.Şimanolvskinin əsərləri səsləndirilib.

Yarım ildə Bakıda 19 milyon ton neft, 8,8 milyard kubmetr qaz hasil olunub

Bu ilin birinci yarısında Bakıda xam neftin hasilatı 19 milyon 73,2 min ton (qaz kondensatı daxil olmaqla), əmtəəlik təbii qazın istehsalı isə 8 milyard 856,2 milyon kubmetr təşkil edib. Bakı Şəhər Statistika İdarəsindən **AZƏRTAC**-a bildirilib ki, hesabat dövründə mədənçixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 16,9 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,4 faiz azalıb. Sənaye məhsulunun 82,5 faizi mədənçixarma sektorunda istehsal olunub.

Donald Tramp İrana qarşı sanksiyaların bərpasına dair fərman imzalayıb

ABŞ prezidenti Donald Tramp 2016-cı ilin yanvar ayında Tehranın nüvə proqramına dair Hər tərəfli Birgə Fəaliyyət Planının qəbulundan sonra İrana qarşı ləğv olunmuş sanksiyaların iki mərhələdə bərpa edilməsinə dair fərman imzalayıb.

“Report”-un TASS-a istinadən verdiyi xəbərə görə, bu barədə jurnalistlər üçün telefon brifinq zamanı məlumat verilib. Sənəd İslam Respublikasına qarşı sanksiyaların bərpasını nəzərdə tutur.

İtaliyada partlayışda xəsarət alanların sayı 70-ə çatıb

İtaliyanın Bolonya şəhərində yanacaq daşıyan maşının qezaya uğraması nəticəsində baş verən partlayışda xəsarət alanların sayı 67-ə çatıb. Trend-in məlumatına görə, iki nəfərin ölümü ilə bağlı yayılmış xəbər təsdiqini tapmayıb. Qeyd edək ki, hadisə Bolonya aeroportunun yaxınlığında baş verib. Partlayışın aeroportun işinə təsir etmədiyi bildirilir.

Tramp-Putin görüşü: Helsinki sınağının bir sıra məqamları

Müasir mərhələdə dünyanın ciddi geosiyasi problemlərini həll etmək, əlbəttə, o qədər də asan deyil. Xüsusilə, uzun müddətdir ki, böyük dövlətlər nüfuz uğrunda amansız mübarizə aparırlar. Müxtəlif regionlarda - Yaxın Şərqdə, Şərqi Avropada, Cənubi Qafqazda və Mərkəzi Asiyada həllini gözləyən münaqişələrdə hələ də qan tökülür. Bunlara son zamanlar daha geniş miqyas alan ticarət müharibəsi də əlavə olunub. Bununla dünya daha mürəkkəb geosiyasi vəziyyətə yuvarlanmaqdadır. Helsinkidə D.Trampa V.Putinin danışıqları bütün bunların fonunda çox aktual görünürdü. Ekspertlər görüşün səmərəli olub-olmayacağına dair proqnozlar verir, fikir bildirirdilər. Artıq bu məsələləri daha geniş kontekstdə təhlil etmək zərurəti yaranıb.

Problemlər və ümidlər: müzakirə öncəsi qeyri-müəyyənliklər

Bütün dünya Donald Tramp-Vladimir Putin görüşünü maraqla gözləyirdi. İnsanlara elə gəlirdi ki, bu iki lider dünyanın bütün problemlərini həll edə bilərlər. Hər bir halda, ABŞ-Rusiya münasibətlərinin taleyinin bütövlükdə bəşəriyyətin gələcəyinə ciddi təsir edə biləcəyinə inanırlar. Burada bir həqiqət var. Çünki bu iki dövlət dünyanı bir neçə dəfə məhv edə biləcək nüvə silahına malikdir. Onların hərbi gücü olduqca çoxdur və aktiv siyasət yeridirlər. Müqayisə üçün deyək ki, dünyanın ikinci güclü dövləti olmasına baxmayaraq, Çin Rusiya qədər geosiyasi mühitdə aktivlik göstərmir.

Bəlkə də insanlar intuitiv olaraq bunların təsiri altında Tramp-Putin görüşünə həm də xilas imkanı kimi baxırdılar. Bunlarla yanaşı, masada dünyanın müxtəlif regionlarında özünü göstərən bir sıra münaqişələrin həllində Vaşinqton və Moskvanın birbaşa rol oynaması faktoru da mövcuddur. Məsələn, Ukrayna, Şimali Koreya, Suriya kimi məsələlərdə hər iki dövlətin böyük təsir gücünə malik olduğu sirr deyil.

Ümidlər özünü doğrultdu mu? Liderlər hansısa razılığa gələ bildilərmidi? Gəlinən qərarlar haqqında demək olar ki, informasiya verilmir. Lakin liderlərin görüşdən sonra keçirdikləri mətbuat konfransında ifadə etdikləri fikirlərə əsasən ümumi qənaətlər əldə etmək mümkündür.

Hər şeydən öncə, belə təəssü-

rat yaranır ki, prezidentlər bu görüşdən daha çox tanışlıq və bir-birinin nəbzini yoxlamaq üçün istifadə edə bilərlər. Onlar məsələləri konkret qoysalar da, daha çox qarşı tərəfi dinləməyə üstünlük veriblər. Bu üsuldən kimin daha çox istifadə etməsi bu halda elə də önəmli deyil. Çünki hər iki lider kifayət qədər təcrübəli və məlumatlıdır. Brifinqdə səsləndirilən fikirlərin məzmunundan aydın olur ki, prezidentlər özləri üçün aktual olan və ortaq şəkildə həll edilməsinə ehtiyac duyduqları məsələləri analiz ediblər. Burada Suriya, İsrail, Ukrayna, İran və Şimali Koreya məsələləri əsas yer tutub.

Lakin maraqlıdır ki, görüşdən öncə D.Tramp yenə də çoxlarını təəccübləndirən bəyanatlar vermişdi. O, V.Putinlə görüşə ciddi hazırlaşdığını demiş, Rusiya Prezidentinin çox güclü olduğunu bəyan etmiş və onunla yaxşı danışıqlar aparacağını qeyd etmiş, hətta bir qədər də irəli gedərək Avropa İttifaqı və Çinlə bərabər Rusiyanı da Amerikanın düşməni saydığını ifadə etmişdi. Ekspertlər vacib görüş ərəfəsi ABŞ Prezidentinin nəyə görə bu cür danışdığını anlamaya çalışırlar.

Məsələ ondan ibarətdir ki, D.Tramp bu fikirləri ilə istənilən müzakirəyə hazır olduğunu və fikirlərini konkret deyəcəyini bildirib. O, "öncə Amerika" şüarından bir addım belə kənara çıxmıyacağını bəyan edib. Bu məsələdə hətta Avropa ölkələrinə belə güzəştin olmayacağını çatdırıb. Belə olduq-

da, təxmin etmək olar ki, D.Tramp sanki V.Putinə mesaj verib: "biz dost ola bilərik, yalnız bu şərtlə ki, ABŞ-ın maraqlarına toxunulmasın". Bu yolda hətta Al-dən belə imtina edilə bilər!

Deməli, D.Tramp topu görüşdən öncə faktiki olaraq V.Putinin meydanına atıb. Ancaq çətin ki, Rusiya Prezidenti bu tələyə düşsün. Çünki həm keçən əsrin 70-80-ci illərinin acı təcrübəsi unudulmayıb, həm də Moskvanın geosiyasi iddiaları Trampın təklifindən daha geniş məzmunludur.

1970-1980-ci illərdə Henri Kissingerin aktiv diplomatik fəaliyyəti nəticəsində Vaşinqton Moskvanı Pekindən ayıra bilmişdi. Nəticəsi SSRİ-nin dağılması və Rusiyanın faktiki olaraq supergüc statusunu itirməsi oldu. Onun dünya proseslərinə təsiri sürətlə azaldı. Təbii ki, indi V.Putin bu halın təkrarlanmasına imkan verməz. Bu səbəbdən də Helsinki görüşündən sonra D.Tramp "Putin çox güclüdür" deyib.

Ortaq mövqe: hələ çox var

Doğrudur, bir sıra ekspertlər bunu Donald Trampın Vladimir Putinə aldatması kimi izah etməyə çalışırlar. Onlar konkret olaraq Krım məsələsində Trampın Putini irəli verdiyini iddia edirlər. Mətbuat konfransında Krım ilə bağlı suala D.Tramp cavab verməyib, əvəzində, Amerikanın mövqeyini V.Putin

ifadə etməli olub. Rusiya Prezidenti deyib: "O (D.Tramp nəzərdə tutulur - red.), Krımın Rusiyaya qanunsuz birləşdirilməsi haqqında danışır. Biz hesab edirik ki, referendumu beynəlxalq hüquqa, BMT-nin Nizamnaməsinə ciddi uyğunluqda keçirmişik. Bizim üçün, Rusiya Federasiyası üçün bu sual bağlanıb" (bax: Tramp jestoko obmanul Putina v Xelginski / Dni.ru, 17 iyul 2018).

Ancaq burada V.Putinin aldandığına dələlət edən bir məqam belə yoxdur. Əksinə, Rusiya Prezidenti açıq bildirib ki, Moskva Vaşinqtonun Krımla bağlı mövqeyini dəqiq bilir və onunla razılaşmır. Kreml D.Trampın NATO sammitində "Krım Rusiyanındır, çünki orada rus dilində danışılır" kimi ifadələrini ciddi qəbul etmir. Əgər V.Putin bu fikri ciddi qəbul etdiyini Helsinkidə desəydi, onda aldanmış olardı. Əvəzində, Rusiyanın dövlət başçısı birbaşa D.Trampın özünə deyib ki, "bu sual bizim üçün bağlıdır, müzakirə edilməz"! D.Tramp isə cavabında heç bir şey deməyibse, deməli, ən azından V.Putinin mövqeyinin qəti olduğu na əmindir.

Tərəflərin digər məsələlərlə bağlı da hansısa razılığa gəldiyini əks etdirən fikrə rast gəlinmir. O cümlədən bəzi ekspertlərin bir proqnozu özünü doğrultmadı. Onlar deyirdilər ki, Helsinkidə Suriya ilə Ukraynanı "dəyişəcəklər". Yəni, D.Tramp Suriyada Rusiyanın dominantlığını qəbul edəcək, əvəzində isə V.Putin Ukrayna məsə-

ləsində güzəştə gedəcək. Təbii ki, bu cür sövdələşmənin baş tutacağına inanmaq çətin idi. Çünki Rusiya heç zaman öz sərhədlərinin bilavasitə yaxınlığında olan münaqişəni Yaxın Şərqdəki münaqişə ilə əvəzləyə bilməz. Ukrayna Rusiya üçün həyatı məsələdir. O cümlədən Krım strateji faktordur. Prezidentlərin bəyanatlarından da göründüyü kimi, bu barədə hansısa razılıq əldə edilməyib.

Müzakirələrdə maraqlı məqamlardan biri tərəflərin İsrailin təhlükəsizliyi ilə bağlı demək olar ki, ortaq mövqe nümayiş etdirməsi olub. Rusiya Prezidenti Suriyanın cənubunda terror qruplarının məhv edilməsinin Holan təpələri məsələsində 1974-cü il şərtlərinə qayıtmaq şansı verdiyini ifadə edib. Niyə məhz 1974-cü il şərtləri? Məlumdur ki, Holan təpələri 23 il Suriyanın nəzarətində olub (1944-1967-ci illər). 1967-ci ildə İsrail 24 saat ərzində buranı tutub. İsrail Suriya və Misir ordusunu məğlub edib.

1974-cü il mayın 31-də "Suriya və İsrail arasında qüvvələrin ayrılması haqqında müqavilə" imzalanıb. Həmin müqaviləyə görə, Holan yüksəkliklərinin A xəttindən şərqə doğru olan bütün ərazisi Suriyaya verilib. Lakin 1981-ci ildə İsrail parlamenti Holan yüksəkliklərinin İsrail ərazisi olduğu barədə qərar qəbul edib, BMT isə onu tanımayıb.

V.Putinin indiki təklifi onu göstərir ki, Moskva İsrail parlamenti-nin qəbul etdiyi həmin qərarı tanımaq istəmir və Holan yüksəkliklərinin bir hissəsinin Suriyaya aid olduğunu qəbul edir. Bu, Vaşinqtonun Yaxın Şərq siyasətinə uyğun deyil. Çünki D.Tramp faktiki olaraq İsraili müdafiə etmək mövqeyini tutub. Deməli, bu məsələdə də tərəflər arasında fikir ayrılığı qalmaqdadır.

Bütün bunlar D.Tramp-V.Putin görüşünün səmərəsiz olması anlamına gəlmir. Əksinə, onu göstərir ki, liderlər dünya üçün aktual olan problemlərin birbaşa müzakirəsi prosesinə başlayıblar. Buraya orta və kiçik mənzilli raket silahları ilə bağlı sazişin hazırlanması da daxildir. Həmin məsələni müzakirə etmək üçün ekspertlər qrupu yaradılıb. Eyni qayda ilə Suriyada əməkdaşlığı daha sistemli hala gətirmək haqqında razılıq əldə olunub.

Beləliklə, iki böyük dövlətin müzakirələri Helsinkidən başlayıb. Onlar hələlik yalnız bundan danışa bilərlər. Özlüyündə uğurdur. Prezidentlər də belə hesab edirlər. Başlanğıcdakı uğuru konkret problemlər üzrə razılıq səviyyəsinə yüksəldə bilib-bilməyəcəkləri başqa məsələdir. Bunu isə zaman göstərəcək!

VII Beynəlxalq Multikulturalizm Yay Məktəbinin iştirakçıları Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində olublar

Avqustun 6-da Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində (DQİDK) “Bakı Prosesi 10 il: Mədəniyyət-lərəarası dialoqun inkişafına töhfə kimi” adı altında baş tutan VII Beynəlxalq Multikulturalizm Yay Məktəbinin iştirakçıları ilə görüş keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, DQİDK-nın sədr müavini Gündüz İsmayılov xalqımızın tolerantlıq ənənələrindən, bu sahədə dövlət siyasətindən, eləcə də Dövlət Komitəsinin fəaliyyət istiqamətlərindən söz açıb.

Gündüz İsmayılov bildirib ki, əhəlinin 96 faizini müsəlmanlar təşkil edən Azərbaycanda bütün dinlərin nümayəndələri - müsəlman, xristian, yəhudilər əsrlərdir sülh və qardaşlıq şəraitində yaşayırlar. Azərbaycanda yüz-lərlə müsəlman və onlarla qeyri-müsəlman dini icmasının dövlət qeydiyyatına alındığını qeyd edən sədr müavini bütün dinlər və dini qurumların qanun qarşısında bərabər olduğunu deyib. Vurğulayıb ki, heç bir din, eləcə də dini qurum barəsində digərlərinə nisbətən hər hansı üstünlük və ya məhdudiyyət müəyyən edilə bilməz. Gündüz İsmayılov bu baxımdan ölkəmizdəki dinlərarası harmoniyanın dünyada az rast gəlinən tolerantlıq nümunəsi olduğunu vurğulayıb. Dini dözümlülüyn başqaları üçün hüquqi norma, bizim üçün həyat tərzidir. O, ölkəmizdə tarixən mövcud olan bu cür yüksək mənəvi mühitin qorunub saxlanılmasında əsa-

sı ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilən nümunəvi dövlət-din münasibətlərinin mühüm rolu olduğunu diqqətə çatdırıb.

Təmsil etdiyi qurumun fəaliyyəti haqqında danışan sədr müavini DQİDK-nın hökumətin din siyasətini həyata keçirdiyini, dini qurumların dövlət qeydiyyatına alınması, onlara lazımi köməliyin göstərilməsi, müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə dini qurumlar arasında vasitəçilik kimi işləri həyata keçirdiyini qeyd edib.

Gündüz İsmayılov dinə dövlət dəstəyinin təzahürü olaraq, Dövlət Komitəsinin tabeliyində yaradılan qurumlardan da danışib. Bildirib ki, Mənəvi Dəyərlərin Fondu hazırda 1068 din xadiminə maddi yardım göstərir. Əlavə

edib ki, qeyri-müsəlman dini icmalarına da hər il dövlət tərəfindən maddi dəstək göstərilir. Sədr müavini Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda İslamla yanaşı, xristian və yəhudi dini üzrə də mütəxəssislərin hazırlanacağını vurğulayıb.

Tələbələr Azərbaycan həqiqətləri barədə məlumatlandırılan sədr müavini işğal edilmiş ərazilərdə olan onlarla alban abidəsinin qırıq-yanmış olduğunu və dağıldığını, məscidlərin erməni vandalizminə məruz qaldığını qeyd edib. Bütün bunlara baxmayaraq, sədr müavini Bakının mərkəzində erməni kilsəsinin qorunub-saxlanıldığını diqqətə çatdırıb. Görüş tələbələr maraqlandıran sualların cavablandırılması ilə yekunlaşıb.

Eldar İbrahimov: “Torpağın biçindən sonra yandırılması qəti qadağandır”

“Ümumiyyətlə, əkin sahələrində məhsul toplanıldıqdan sonra tarlalarda qalıqların yandırılması praktikasını geniş yayılıb. Yay ayında istilərlə əlaqədar bu hal ciddi fəsadlar törədir, yüksək gərginlikli elektrik xətlərinin keçdiyi ərazilərdə, meşə təsərrüfatlarında və s. yanğınlara səbəb olur. Hesab edirəm ki, bu halın qarşısını almaq üçün geniş maarifləndirmə işlərinin aparılmasına ehtiyac var”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyasının İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov deyib.

Onun sözlərinə görə, bu yaxınlarda Milli Məclisdə “Torpaq haqqında Məcəlləyə” dəyişiklik olundu: “Taxıl sahələrinin biçindən sonra yandırılması qəti surətdə qadağandır. Nə üçün? Çünki torpağın münbit qatı yandıqda gələcəkdə məhsul vermir. Torpaqları münbitləşdirmək üçün gübrələr, fosfor, azot verilir. Bütün bunlar torpaqların qidalandırılmasına hesablanıb. Ümumiyyətlə, torpağı yandırılması qəti şəkildə düzgün deyil. Burada başqa məsələlərdə var. Məsələn, torpaq yandırıldıqda, o başqa sahələrə keçir və nəticədə böyük yanğınlara səbəb olur. Bütün bunlar aqro-texniki qaydalara uyğun deyil. Hətta buna qarşı böyük cərimələr də nəzərdə tutulub. Bildiyiniz kimi İnzibati Xətalər Məcəlləsində fiziki şəxslərə 500 manat, hüquqi şəxslərə isə 1000-1500 manat cərimələr nəzərdə tutulub. Hətta bəziləri bilməyərək torpağı yandırır. Maarifləndirmə işləri geniş şəkildə aparılmalıdır. Onsuz da torpaq şumlananda samanın özü çürüyür və o torpağa əlavə bir qida verir”.

Yevgeni Mixaylov: Moskva Ermənistanla silah tədarükünün təkrar nəzərdən keçirə və Qarabağla bağlı mövqeyini kəskin dəyişə bilər

Mixaylov deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, Nikol Paşinyanın razılaşmaları icra etmədiyi, siyasi rəqibləri təqib etməmək vədlərini yerinə yetirmədiyi aydın olub: “Korrupsiya ilə mübarizə adı altında Yerevan rejimi ilk növbədə Qərbdəki sponsorların Moskva ilə münasibətləri pozmaq siyasətini yerinə yetirir. Fikrimcə, bunun sonu kədərli olacaq. Hesab edirəm ki, Rusiya bir çox istiqamətdə, ilk növbədə də silah tədarükü sahəsində strateji tərəfdaşlıq planlarını təkrar nəzərdən keçirəcək və ola bilər ki, Qarabağ məsələsi ilə bağlı mövqeyini kəskin dəyişəcək. Yerevan öz hərəkətlərinə görə cavab verə bilməyən müttəfiq kimi öz həqiqi üzünü göstərir”.

Y.Mixaylov əlavə edib ki, S.Lavrovun bəyanatının ardınca Ermənistanı müttəfiqlik razılaşmalarının icra olunmasına məcbur edəcək daha sərt addımlar atılacaq. Xatırladaq ki, S.Lavrov Ermənistanda baş verən hadisələrin yeni hökumətin daha əvvəl verdiyi bəyanatlarla ziddiyyət təşkil etdiyini bildirmişdi.

Baş Prokurorluq: Dövlətə və təbiətə vurulmuş 2,7 milyon manat ziyan ödətdirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə bütün sahələrdə olduğu kimi, ekoloji problemlərin həlli, ətraf mühitin mühafizəsi, ekoloji tərzliyin bərpası, milli parkların təşkili və ekoloji şəbəkənin yaradılması istiqamətində mühüm işlər görülür.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, bununla belə, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin ətraf mühitin mühafizəsini həyata keçirən qurumları tərəfindən aşkarlanan ekoloji qanun pozuntularına yol vermiş hüquqi və fiziki şəxslərə qarşı ən ciddi tədbirlər davam etdirilir.

Məlumat verildiyi kimi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən respublikanın ayrı-ayrı rayonlarında yerləşən qum-çınqıl yataqlarında karxanaların fəaliyyətinin monitorinqi nəticəsində bəzi dövlət orqanları və sahibkarlıq subyektləri tərəfindən yerlərin qorunması, xüsusən çay yataqlarının istifadəsi sahəsində

qanunvericilikdə yer alan qaydalar və lisenziyalasdırma şərtlərinin kobud surətdə pozulması, bunun nəticəsində ətraf mühitə, infrastruktur obyektlərinə, su təchizatı şəbəkələrinə, hidrotexniki qurğulara və sahil bərkitmə bəndlərinə ciddi təhlükənin yaranması, çay məcralarının kəskin eroziyaya məruz qalması müəyyən olunub.

Qum-çınqıl yataqlarında hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus 96 karxananın fəaliyyətində aşkarlanmış qanun pozuntuları ilə bağlı toplanmış materiallar əsasında Baş Prokurorluqda Cinayət Məcəlləsinin 192-ci (qanunsuz sahibkarlıq), 247-ci (işlərin yerinə yetirilməsi zamanı ətraf mühitin mühafizəsi (qorunması) qaydalarını pozma), 308-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və digər maddələri ilə 8 cinayət işi başlanaraq Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsində istintaqı aparılır.

Həmin cinayət işlərinin materiallarından 6-sı ayrıca icraata götürülərək istintaqı tamamlanıb. Hə-

min işlər üzrə aparılmış istintaq zamanı sahibkarları tərəfindən dağıdılan obyektlərinin istismarı zamanı ətraf mühitin qorunması qaydalarına riayət olunmaması, müvafiq icra hakimiyyəti orqanından lisenziya alması olduğu halda, buna əməl edilməməsi, eləcə də lisenziyalasdırma şərtlərini pozmaqla qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyətlərini davam etdirmələri, vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə kimi əməllərini törətmələrinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib. Bununla əlaqədar “Avro-Asiya İnşaat Korporasiyası Evrascon” ASC-nin rəhbəri Manaf Şirinova, “Titanik-5” MMC-nin rəh-

bəri Şahin Məmmədova, “Azvire” MMC-nin iş icraçısı vəzifəli şəxsi İbrahim Quliyevə, “Alyans” MMC-nin rəhbəri Nəriman Yəhyayevə, “Gülövşə” MMC-nin rəhbəri Mahir Allahverdiyevə və “Qara-Qum Holding” MMC-nin rəhbəri Yasif Ağayevə Cinayət Məcəlləsinin həmin maddələri ilə ittiham elan edilib. Mahir Allahverdiyevin barəsində polisin nəzarəti altına vermə, təqsirləndirilən digər şəxslər barəsində isə məhkəmənin qərarları ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Bu cinayət işləri üzrə qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti nəticəsində dövlətə və təbiətə 2,7 milyon ma-

nat məbləğində maddi ziyan vurulması, habelə 182 min manat məbləğində vergidən yayınma halları müəyyən edilib. İstintaq zamanı dəymiş ziyanın tam ödətdirilməsi təmin olunub və cinayət işləri barəsində qərarlar məhkəmələrə göndərilib. Hazırda bu sahədə istintaqı aparılan digər cinayət işləri üzrə təqsirli şəxslərin dairəsinin tam müəyyənləşdirilərək məsuliyyətə cəlb olunmaları, ətraf mühitə vurulmuş ziyanın ödətdirilməsi və nəticələrinin aradan qaldırılması istiqamətində zəruri tədbirlər davam etdirilir.

“Sərhədi xalq qoruyur”

Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 99-cu ildönümü münasibətilə bu mövzuda çoxsaylı tədbirlər keçirilir

Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 99-cu ildönümü münasibətilə keçirilən tədbirlər sırasında “Sərhədi xalq qoruyur” mövzusunda sərhədyanı rayonların sakinləri ilə təşkil olunan çoxsaylı görüşlər xüsusi yer tutur. Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Mətbuat Mərkəzindən qəzetimizə daxil olan məlumata görə, bu görüşlərdə sərhəd mühafizəsinin yaranması və

inkişafı haqqında geniş məlumatlar verilir, yerli əhalinin dövlət sərhədinin mühafizəsindəki rolu, sərhədçilərlə sakinlərin qarşılıqlı əlaqələrinin əhəmiyyəti mövzusunda söhbətlər aparılır.

Belə ki, “Sərhədi xalq qoruyur” mövzusunda növbəti belə bir tədbir Lənkəran sərhəd dəstəsində keçirilib. Tədbir iştirakçıları Heydər Əliyev İdeoloji Mərkəzində Ulu Öndərin həyat və fəaliyyətini əks etdirən zəngin foto-ekspozisiya ilə tanış olub və Ulu Öndərin büstü önünə gül dəstələri düzüblər.

Dövlət himninin səslənməsi ilə başlayan tədbirdə çıxış edən Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısındakı misilsiz xidmətlərindən, Onun dövlət sərhədlərimizin qorunması, Azərbaycan sərhəd mühafizəsinin formalaşması və inkişafı istiqamətindəki xidmətlərindən, böyük dövlət xadiminin müəyyənləşdirdiyi milli sərhəd strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı Cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi sayəsində ölkəmizin sərhəd mühafizəsinin ən müasir tələblər səviyyəsinə qaldırılmasından və qazanılmış uğurlardan danışdı.

Ölkəmizin sərhədlərinin mühafizəsində ictimaiyyətin də yaxından iştirak etməsi razılıq hissi ilə qeyd edilmiş, bunun da xalq və dövlətin vəhdətindən irəli gələn xüsusi vurğulanıb.

Lənkəran rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri sərhədçiləri qarşıdan gələn peşə bayramı münasibətilə təbrik etmiş, yerli əhalinin dövlət sərhədinin mühafizəsində sərhədçilərə yaxından köməklik göstərməsinin böyük əhəmiyyət daşıdığını və yüksək qiymətə layiq olduğunu bildirdilər.

Daha sonra sərhədlərimizin qorunması işində sərhədçilərə yaxından kömək edən bir qrup yerli sakin qiymətli hədiyyələrlə və fəxri fərmanlarla mükafatlandırıldı.

Tədbirin sonunda qəhrəman sərhədçilərdən bəhs edən film nümayiş etdirilib.

R.RƏSULOV

Altı ayda Azərbaycanda gəmi ilə səfər üçün 73 bilet elektron qaydada alınıb

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin elektron bilet sifariş xidmətinə maraq artır. Belə ki, bu ilin ilk altı ayında elektron qaydada 73 bilet alınıb, onlardan 10-u iki tərəfli olub. QSC-nin mətbuat katibliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, gediş-gəlişin ən çox müşahidə olunduğu istiqamət Ələt-Aktaudur.

Xatırladaq ki, elektron bilet xidməti ölkəmizdən keçən beynəlxalq nəqliyyat marşrutlarına cəlb edilməsinə yüksəldilməsi, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə ilə yük və sərnişin daşımalarında sənədləşmənin sadələşdirilməsi və operativliyin artırılması məqsədilə tətbiq olunur. Xidmətdən istifadə üçün “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC-nin internet saytında onlayn ödəniş üçün müvafiq xanalar doldurulmalıdır. Ro-Ro və bərə gəmiləri ilə müxtəlif tipli avtomobillərin və sərnişinlərin daşınması sifarişini <https://public.acsc.az/online/payment/index/az/> internet ünvanına daxil olmaqla sifariş etmək mümkündür.

Yükün növü, yüklənmə və gediş limanları, ödəyən şəxs və daşınan nəqliyyat vasitəsi barədə məlumatlar daxil edildikdən sonra biletin qiyməti avtomatik hesablanır. Bu sistem istifadəçi üçün vaxt itkisinin qarşısının alınması baxımından çox əlverişlidir.

İmtahanlarda yüksək nəticə göstərən abituriyentlər UNEC-də olub

“UNEC-i tanı” layihəsi davam edir

Layihə çərçivəsində UNEC-ə abituriyentlərin səfəri davam edir. İxtisas seçimləri dövründə UNEC-də 400-dən artıq abituriyentlə görüş keçirilərək, onlara ixtisas seçimində dəstək göstərilib, universitet barədə ətraflı məlumat verilib.

Layihənin budəfəki iştirakçıları ölkədə ən yüksək bal toplayan abituriyent sayına görə öndə olan Türkiyə Dəyanət Vəqfi Bakı Türk Liseyinin məzunları olub. Liseyin II ixtisas qrupu üzrə 600-dən yüksək bal toplayan abituriyentləri UNEC-in Beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Anar Rzayevlə görüşüblər.

Görüş zamanı abituriyentlərə UNEC-in xüsusi tə-

qaüd, xarici universitetlərlə ikili diplom, UDİD və beynəlxalq mübadilə proqramları barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, 600-dən yüksək bal toplayanlar UDİD proqramına 50% güzəştə qoşulacaqlar. Beynəlxalq İqtisadiyyat Məktəbində təhsil almaq istədiklərini bildirən abituriyentlər UNEC-in tələbələri üçün yaratdığı imkanları maraqla qarşılayıblar.

“UNEC-i tanı” layihəsində iştirak etmək istəyənlər ixtisas seçimi günlərində şəxsiyyəti təsdiq edən vəsiqə ilə həftənin I-V günləri saat 9:00-18:00-dək UNEC-in əsas tədris binasına gələ bilərlər.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi sahəsində tədbirlər davam etdirilir

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Mətbuat Mərkəzinin məlumatına görə, qeyd edilən tədbirlər sırasında hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən barəsində axtarış elan olunmuş şəxslərin ölkəyə gələrkən və ölkədən gedərkən, dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində aşkarlanması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Təkcə 2018-ci il ərzində bu kateqoriyadan olan 3811 nəfər şəxs dövlət sərhədində saxlanılaraq, aidiyyəti orqanlara təhvil verilmişdir.

2018-ci ilin avqust ayının 1-də Gəncə hadisələrinin aktiv iştirakçısı olmaqda şübhəli bilindiyinə görə axtarışda olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı 27.02.1994-cü il təvəllüdü Gəncə şəhər sakini İsmayilov İsmayıl Kamil oğlu “Şıxlı” dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsində ölkə ərazisindən Gürcüstana gedərkən saxlanılmış və aidiyyəti üzrə Daxili İşlər Nazirliyinə təhvil verilmişdir.

RƏFİQƏ

Nazirlik rəsmisi: “Taxıl sahələrinin biçindən sonra yandırılması düzgün deyil”

“Ümumiyyətlə taxıl sahələrinin biçindən sonra yandırılması düzgün deyil. Artıq bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətlər Məcəlləsinə 244.1 maddəsi (Torpaqların (meşə fondu torpaqlarının) istehsalat və meşət tullantıları ilə zibilləndirilməsinə və ya kimyəvi, çirkab suları ilə çirkləndirilməsinə, yaxud bakterial-parazitik və zərərli karantin orqanizmləri ilə yoluxdurulmasına görə-fiziki şəxslər beş yüz manatdan səkkiz yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər 2000-dən 2500 manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər 7500 manatdan 10000 manatadək məbləğdə cərimə edilir) əlavə edilib”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Bitkiçilik şöbəsinin müdür müavini Rəfail Mahmudov deyib.

Onun sözlərinə görə, burada əsas odur ki, torpaq yandırılan zaman onun üst humus qatı məhv olur və torpağın qidalılığı azalır: “Təbii ki, bunun qarşısının alınması üçün əsas tədbirlərdən biri biçindən sonra sahənin tez bir zamanda şumlanmasıdır. Şumlamaya saman otu mane olduğuna görə çox adamlar asan yol kimi yandırmayı seçirlər. Amma onlar yaddan çıxarırlar ki, yanma zamanı torpağın üst qatı məhv olur və gələcək məhsuldarlığa mənfi təsir göstərir. Bunun üçün artıq respublikaya bir neçə kombaynlar gətirilib. Həmin texnika samanı biçindən sonra doğrayıb tarlaya səpir. Bu, həm də imkan verir ki, saman torpaq qatında qalsın və əlavə qida mühiti yaratsın. Fermerləri məlumatlandırmaq üçün informasiya-təbliğat kampaniyası başlayıb və davam edir”.

Müəllimlər müəllimi haqqında bir neçə söz

Aka**demik Hüseyn Əhmədov haqqında çox yazılmışdır. Sözü böyük və həqiqi mənasında o, buna layıqdır. Yarım əsrlik elmi pedaqoji fəaliyyət dövründə ən qədimlərdən bu günümüzədək məktəb, təhsil, pedaqoji fikrimiz haqqında incə mətləblərdən tutmuş kardinal əhəmiyyətli tarixi-pedaqoji problemlərədək elmi-pedaqoji külliyyatımız haqqında onun özünəməxsus tədqiqatçı imzası, zəhməti və mövqeyi vardır. Akademik Hüseyn Əhmədov Respublika dövrü elmi-pedaqoji fikrin müasir mərhələsini təmsil etməklə yeni nəslin, - müstəqil dövlət quruculuğunun təhsil islahatlarının məsuliyyətini çiyinlərinə götürmüş elmi-pedaqoji pleyadanın müəllimi olaraq müəllimlər müəllimi titulu şərəflə daşımaqdadır.**

Mənim uzun illik dövrdə tədris-pedaqoji fəaliyyətim onunla birbaşa ünsiyyətdə keçmişdir. Bu müddətdə mən Hüseyn müəllimi sözü bütöv, hər şeydə kriteriyanı gözləyən, özünün şəxsi və elmi nüfuzuna hörmətlə yanaşmaqla sayılıb-seçilən görmüşəm.

Hüseyn Əhmədov Azərbaycan məktəbi və pedaqoji fikir tarixini öyrənərkən, onun problemlərini, istiqamətlərini, yeni milli maarifçiliyin tarixi təşəkkülünü ehtiva edən, onun mənəvi dəyərlər sistemini daha cəsarətlə, daha incəliklə dolğun və mükəmməl şəkildə formalaşdıran pedaqoji ictimaiyyətə onu bir sistem halında təqdim edən peşəkar tədqiqatçıdır.

Onun tədqiqatçı-alim portretini tamamlayan müdrikliyi, elmi yeniliklərdən ruhlanması, öyrənmək və öyrətmək meyli və s. keyfiyyətlər müasir alimlərimiz üçün nümunədir. Sözü əsl mənasında Hüseyn Əhmədov nümunə məktəbidir.

Hüseyn Əhmədov imzalı alim-pedaqoqu yaxından tanımaq, elmi-nəzəri araşdırmalarının yeniliyini qiymətləndirmək üçün onun zəngin araşdırmalarına, xüsusilə də Azərbaycan elmi-pedaqoji ictimaiyyəti içərisində ilk dəfə olaraq mütaliyə təqdim edilmiş "Seçilmiş Pedaqoji Əsərləri"ne baxmaq kifayətdir.

Birincisi, Hüseyn Əhmədovun pedaqogika tarixçiliyi mülkü tarixçiliyin elə mərhələsini əhatə edir ki, burada məktəb tarixçiliyi həm də fəlsəfi, etik, estetik... fikir tarixçiliyidir. Çünki XIX əsr məktəbi, bu dövrün müəllimliyini ictimai oyanışın elə mərhələsinin daşıyıcısı idi ki, bu təkcə Avropanı Rusiya vasitəsilə Azərbaycanın üzünə açmırdı, həm də daha çox Azərbaycanı Avropanın tərkib hissəsinə çevirirdi. Böyük mütəfəkkir M.F.Axundovun fikirlərini və əməli fəaliyyətini xatırlatmaq kifayətdir. M.F.Axundov faktoru bütövlükdə Şərq üçün təkrarsız siyasi-ideoloji hadisə idi. Yəni bu dövrün məktəbi ictimai dəf-tərxana, müəllimi isə ictimai xa-

dim, millətin "dərdi-sərinin" himayəçiləri idi. Bütövlükdə isə milli oyanışın davamı olan milli maarifçiliyin ideoloji daşıyıcıları idi.

Belə bir tarixi aşırım mərhələsinin məktəbini, maarifini araşdırmaq özü ictimai-humanitar düşüncəni bütün sferaları ilə öyrənmək, qiymətləndirmək və təbliğ etmək idi.

Onun elmi-pedaqoji mühitdə mühüm pedaqoji hadisə kimi qiymətləndirilən "XIX əsr Azərbaycan məktəbi" monoqrafiyasının başlıca məziyyəti budur ki, başqalarından fərqli olaraq Hüseyn Əhmədov mövcud məktəblərin yaranma tarixini, səbəblərini aşkara çıxarmaqla kifayətlənməmiş, bu dövr ictimai-maarifçi mühiti xalqla, onun istək və arzuları, mədəni-maarifçi baxışları ilə, təfəkkür tərzilə əlaqədə təhlil-tədqiq etmişdir.

Bu tədqiqat işi özündə bir neçə dissertasiya üçün elmi-nəzəri və tarixi məxəz rolunu oynamaq gücündədir. Şəxsən mənim "Çarizmin Azərbaycandakı təhsil siyasətinin əsas istiqamətləri" adlı doktorluq dissertasiyam üçün burada qoyulmuş elmi, tarixi-pedaqoji pastu-latlar son dərəcə mühüm oriyentir əhəmiyyət daşımışdır. Hüseyn müəllim müəllimlər müəllimi xeyirxah qəlb, dərin zəka və sağlam enerji sahibidir: bunun müqabilidir ki, o, ömrünün 90-cı çağlarında da işıqlı, məntiqli, geniş araşdırma tələb edən əsərlər qələmə alır. Təkcə "Azərbaycan məktəbi və pedaqoji fikir tarixi" dərsliyini qeyd etmək kifayətdir. Bu dərslik öz müəllimi, professor Əhməd Seyidovun və yetirməsi Fərrux Rüstəmovun "Pedaqogika tarixi" dərsliklərindən sonra respublikada bu istiqamətdə yazılmış ən sanballı dərslikdir. Bu əsəri ilə Hüseyn Əhmədov Azərbaycan pedaqoji fikir tarixinin tədqiqi, tədrisi və təbliği istiqamətində yeni dönüş yaratmaqla, öz elmi məktəbinə ciddi implus verdi, onu yaxın xaricə elmi arenasına çıxardı.

Xalqın məktəbi, maarif tarixi onun vətəndaşlıq tarixi ilə şərtlənir və əlaqələnir. İctimai proseslərin mahiyyəti üzərində, pedaqoji prosesin inkişaf tendensiyləri üzərində müşahidələr Hüseyn Əhmədov məntiqinin əsas məzmununu və ləyaqətini təşkil edir. Onun Rusiya İstilas dövrü məktəbi və maarif

dair məqalələri pedaqogikaşünaslıqla elmi təhlil mədəniyyətinin ən klassik nümunələrindən hesab edilə bilər.

Bu mənada Hüseyn müəllim bizim müasir elmi-pedaqoji və təhsil tariximizə özünəməxsus əhmiyyətli, mövqeyi, siması və xidmətləri ilə daxil olan şəxsiyyətdir. Dünya pedaqoji klassikasını da xalqımızın milli-mənəvi sərvətlər xəzinəsinə çevirmək üçün mühazirələrində, iri və xırda həcmli əsərlərində, müxtəlif elmi və ictimai məclislərdəki çıxışlarında onları elmi ictimaiyyətə xüsusi bir şövq ilə çatdıran alovlu tribun və nurani oratordur. Milli məktəb və pedaqoji fikir tarixini mərhələlərlə, tarixi-pedaqoji hüdudları, məzmun spesifikasi və nəzəri-metodoloji istiqamətləri ilə aydınlaşdırmaq, müasir elmi-pedaqoji inkişafın özülü kimi ümumiləşdirmək, pedaqoji tarixi konsepsiya səviyyəsinə qaldırmaq bütövlükdə müasir pedaqoji elmin nailiyyəti kimi dəyərləndirilə bilər.

Həyatın özündə olduğu kimi, elmdə də daimi dəyişməz qanunauyğunluqlar mövcuddur. Bunlardan biri də ənənə və novatorluq, varislilik prinsipidir. Müasir kompyuter elmi, internet şəbəkəsi nə qədər inkişaf etmiş olsa da, yenə tarixi inkişaf yoluna ömək kimi yanaşmaq zərurəti vardır. İndi müasir təhsil gənc tədqiqatçıları daha çox cəlb edir, amma heç vaxt tarixi-pedaqoji külliyyata diqqəti azaltmaq olmaz. Hüseyn müəllimin fəaliyyəti bu baxımdan tədqiqatçılar üçün əvəzedilməz nümunədir.

Hüseyn Əhmədov faktorunu səciyyələndirən başlıca cəhət müasirlik anlayışı ilə bağlıdır. O, bir tərəfdən pedaqoji mühitdə müasirliyi duyan, hiss edən, qiymətləndirməyi bacarandır, digər tərəfdən də müasirlik bir kateqoriya kimi, onun elmi və şəxsi həyatı üçün xarakterik keyfiyyətdir.

O, elmi yazılan üzərində zərgər dəqiqliyi ilə işlədiyi kimi, nitqində də, gülüşündə də, geyimində də estetikdir.

Hüseyn Əhmədov pedaqogika tarixinin, təhsilin tədqiqinə, tədrisinə və təbliğinə nail olmaq baxımından da nümunədir.

Sovet dövrünün sərt mərkəzləşmiş təhsil siyasəti nəticəsində bütün İttifaqda vahid "Pedaqogika tarixi"nin tədris edildiyi və burada da qeyri-rus xalqların maarifinə cüzi yer verildiyini xatırlasaq, məhz həmin dövrdə ilk dəfə Azərbaycanda müstəsna hal olaraq məktəb və pedaqoji fikir tarixinin tədrisinə nail olmağın necə cəsarət tələb etdiyini təsəvvür edə bilərik. Onun tərəfindən 1977-ci ildən tədrisinə Moskvadan rəsmi icazə alman "Azərbaycan məktəbi və pedaqoji fikir tarixi" kursunun 30 il yubileyini Hüseyn müəllim eyni adlı dərsliklə qarşılaması əsl alim xoşbəxtliyidir.

O, həmişə müəllimliyini ilhamını özünün səliqəsi və intizamı ilə birləşdirir. O, auditoriyada eyni zamanda həm müəllim, həm alim, həm də təbliğatçı və təşviqatçı ol-

muşdur". Çünki hər mühazirə Hüseyn müəllimin yaradıcılıq məşğələsi və aktı, əsl bir improvizasiyadır. O, köhnə "baqaj"la heç vaxt auditoriyaya girməz, ona görə də milli maarifçilərimizdən gətirdiyi iqtibaslar onun hafizəsində həmişə yaşar, təzə-təzə və tərəvətlidir.

Bir çox elmi-nəzəri məqalə və oçerklərin, dərslik və dərs vəsaitlərinin, neçə-neçə monoqrafiyaların, xüsusən "XIX əsr Azərbaycan məktəbi" adlı fundamental əsərin müəllifi olan Hüseyn Əhmədov öz tədqiqatlarını böyük bir həvəslə davam etdirərək "Azərbaycan məktəbi və pedaqoji fikir tarixi" kitabı ilə oxucularını sevindirmişdir. "Azərbaycan məktəbi və pedaqoji fikir tarixi" (Bakı, "Elm", 2016) dərs vəsaiti həm tarixi-müqayisəli, həm də nəzəri-pedaqoji metodla yazılmışdır. Yeri gələndə müəllimin konkret materialları nəzəri-tipoloji aspektdə də təhlilə cəlb etməsi, intensiv-analtik təhlil tipi kimi diqqəti cəlb edir. Bu əsər müəllimin nəzərdə tutduğu iri həcmli, çox hissəli bütöv bir tədqiqatın yalnız birinci hissəsidir. Həmin hissədi ən qədim dövrlərdən başlayaraq 1918-ci ilə qədərki çoxcəhətli mürəkkəb bir inkişaf yolunun mənzərəsi yaradılmışdır.

Professor Hüseyn Əhmədovun fəaliyyət dairəsi geniş və çox cəhətlidir. Onun 93 illik şərəfli ömür yolunun 75 ili mənalı ictimai-pedaqoji fəaliyyəti ilə səciyyəvidir. Bu 75 illik pedaqoji fəaliyyətin hər bir ili xüsusi bir söhbətin, ayrıca bir tədqiqatın mövzudur. Akademik Teymur Əhmədov yazırdı ki, mən də Hüseyn müəllimin belə zəngin fəaliyyətinin bəzi işıqlı məqamlarına diqqət yetirməklə Hüseyn Əhmədovşünaslığa öz kiçik tövhami vermək istərdim: "Hər şeydən əvvəl onu dəməliyəm ki, Hüseyn Əhmədov alim-pedaqoq, müəllim, professor, rəhbər, neçə-neçə akademiklərin üzvü olmaqla bunların

hər birində öz orijinal ziyalı şəxsiyyəti ilə Azərbaycan məktəbşünaslığının patriarxı kimi tanınır.

Nəhayət, Hüseyn Əhmədovun alim-ziyalı xoşbəxtliyinin bəzi-bəhrəsi olan bu əsər tədqiqatçı şəxsiyyəti ilə tədqiqat obyektinin uğurlu vəhdətinin məhsulu kimi səciyyəvidir. Fikrimizcə, alimin ömründə iki məqam onun xoşbəxtliyinin rəhni, qarantıdır. Bunlardan biri onun ailə həyatıdır, ikincisi ömrünü-gününi həsr etdiyi elm sahəsidir. Hüseyn müəllimin taleyində bu iki qanadın hər ikisi qıptə ediləsidir. Təmizlik və paklığın, mənəvi ucalığın təmsah olan Göyçə mahalında dünyaya göz açan Hüseyn müəllim təbiətə müləyim, istedadlı, sənəti, sənətkarı duyub qiymətləndirməyi bacarandır".

Əlbəttə, Hüseyn müəllimin araşdırmalarına qədər də milli-tarixi fikirdə problemlə bağlı mülki tarixçilər tərəfindən bir çox nüfuzlu mülahizələr söylənmiş, ciddi araşdırmalar aparılmışdır. Hətta nəinki aparılmışdır, həm bu tədqiqatları aparanağın çoxu elmi-ictimai mühitdə yüksək nüfuz sahibləri idi. Hüseyn müəllimin orijinallığı problemə sistemli, ardıcıl yanaşması, ilk dəfə olaraq onun tədqiqinə, tədrisinə və təbliğinə kompleks halda nail olması bu mövzuya dəfələrlə qayıtməsıdır. Bu çətin, mürəkkəb, amma müstəsna aktual əhəmiyyət kəsb edən pedaqoji vəzifənin gerçəkləşdirilməsi özü ciddi pedaqoji hadisədir.

Hüseyn Əhmədovun zəngin elmi-pedaqoji fəaliyyəti haqqında yazıya bir fikirlə nöqtə qoymaq istəyirəm. Elmi-pedaqoji fəaliyyətinin 75 illiyini sağlam, gumrah və titrəməyən qələmlə qarşılayan Hüseyn Əhmədov pedaqoqlar arasında bir əsrlik ömür payını da qeyd edəcək illərdən olacaqdır.

Həsən Bayramov,
Pedaqoji elmlər doktoru

Dövlət peşə təhsili müəssisələrinə sənəd qəbulu başlayıb

Avqustun 6-da 2018-2019-cu tədris ili üzrə "ASAN peşə" layihəsi çərçivəsində dövlət peşə təhsili müəssisələrinə sənəd qəbuluna başlanılıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Təhsil Nazirliyi və "ASAN xidmət" in birgə həyata keçirdiyi "ASAN peşə" layihəsinin əsas məqsədi dövlət peşə təhsili müəssisələrinə qəbulun rahatlığını və obyektivliyini təmin etməkdir. Dövlət peşə təhsili müəssisələrinə ərizə qəbulu avqustun 26-dək "ASAN xidmət" və "ASAN Kommunal" mərkəzlərində ödənişsiz formada həyata keçiriləcək. Ərizə qəbulu üçün şəxsiyyət vəsiqəsi və təhsil haqqında sənəd (şəhadətnamə və ya attestat) tələb olunur.

Bakı, Sumqayıt, Gəncə şəhərlərində və Abşeron rayonunda yerləşən peşə təhsili müəssisələrinə həm dövlət, həm də ödənişli əsaslarla qəbul "ASAN xidmət" tərəfindən aparılacaq. Mingəçevir şəhəri, Bərdə, Masallı, Sabirabad, Quba və Qəbələ rayonları üzrə peşə təhsili müəssisələrinə dövlət hesabına qəbul müvafiq "ASAN xidmət" mərkəzlərində aparılacaq. "ASAN xidmət" mərkəzlərinin fəaliyyət göstərmədiy şəhər və rayonlar üzrə dövlət peşə təhsili müəssisələrinə sənəd vermək istəyən şəxslər istənilən "ASAN xidmət"ə və müvafiq təhsil müəssisələrinə müraciət edə bilərlər. Dövlət peşə təhsili müəssisələrinə sənəd qəbulu prosesində vətəndaşlar 10 ixtisas seçə bilərlər. Müraciət edənlərin sərbəst seçimi əsasında dövlət peşə təhsili müəssisələri, onların ixtisasları müəyyən edilir və istədikləri ardıcılıqla təsdiqlənir. Dövlət peşə təhsili müəssisələrinə qəbul şəhadətnamə və ya attestat üzrə müvafiq fənlərin orta balı nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

7 avqust 2018-ci il

Moskva Paşinyanın stop-xətti keçməsinə gözləyir

Rusiyanın qisası ağır ola bilər

“Ermənistan-Rusiya münasibətlərinin son halı, əlbəttə ki, narahat olmağa zəmin yaradır”. Bu barədə Ermənistanın “1in.am” portalının canlı videobağlantısında rusiyalı politoloq Georgi Astaryan və amerikaşünas Areq Qalstyan çıxış ediblər. Onların sözlərinə görə, “məxməri inqilab”dan sonra ölkələr arasında müəyyən anlaşmalar olsa da, sonradan həmin anlaşmalar və qarşılıqlı münasibətlərdə ciddi problemlər yaranıb.

ressiv Siyasət Fondunun eksperti Mixail Qolovanov bildirib ki, artıq Moskvada küçədən gələn baş nazirə bağlı ciddi ölçülərin götürülməsi ətrafında fikir mübadilələri aparılır. “Nikol Paşinyanın son hərəkətləri Kremli qıcıqlandırır”-deyə ekspert bildirib.

Mixail Qolovanov, eyni zamanda bildirib ki, Rusiya dairələrinə yaxın olan insanların “korupsiya ilə mübarizə” görüntüsü altında “təmizlənməsi” də Moskvanın qəzəblənməsinə səbəb olur: “Problem ondadır ki, Qarabağ klanına qarşı başladılan repressiya, ən əsası isə, Robert Koçaryanın həbsi, eləcə də, Xaçaturova qarşı təhdid siyasəti Kremldə korupsiya ilə mübarizə xarakterində deyil, rusiyapərəst elementlərin təmizlənməsi kimi qiymətləndirilir”.

100 milyonluq silah krediti dayandırılır!

Rusiyalı ekspert baş verənləri Ukraynada baş vermiş və hazırda da davam edən siyasi böhrana bənzədib və beləliklə, Kremlin, hələlik, passiv müşahidəsi gözlənilmədən, Paşinyana bumeranq zərbəsi kimi dəyə bilər. “Artıq Ermənistana silah üçün ayrılmış 100 milyonluq kreditin çatdırılması dayandırılı bilər”-Qolovanov deyib.

Beləliklə, münasibətlər nə qədər soyuqcaqsa, Nikol Paşinyan daha ağır zərbələr almalı olacaq. Moskva isə erməni baş nazirinin stop-xətti keçməsinə gözləyir. Görünən isə budur ki, Paşinyanın tərsliyi onun siyasi sonluğunu sürətləndirəcək.

Rövşən RƏSULOV

Bu arada, digər Rusiya politoloqu, Proq-

Erməni ekspertləri nə deyirlər?

“Həm Ermənistan, həm də Rusiya tərəfləri bəyan edirdilər ki, münasibətlərin əldə saxlanması üçün bütün imkanlardan istifadə ediləcək”-deyə qeyd edən erməni ekspertləri sonradan həmin münasibətlərin get-gedə soyuqlaşması ilə müşahidə olunduğunu bildiriblər. “Müəyyən zamandan sonra hər şey dəyişilməyə başladı,- Georgi Astaryan və amerikaşünas Areq Qalstyan deyiblər.

Rusiyalı politoloq: “Nikol Paşinyanın son hərəkətləri Kremli qıcıqlandırır”

Muxtar respublikada fəvqəladə hallara hazırlıq diqqət mərkəzindədir

Naxçıvan Muxtar Respublikası Fəvqəladə Hallar Nazirliyi və onun struktur qurumları bu ilin ötən 6 ayı ərzində muxtar respublikada mülki müdafiə, fəvqəladə halların qarşısının alınması və nəticələrinin aradan qaldırılması, yanğın təhlükəsizliyinin, tikintidə, sənayedə və dağ-mədən sahələrində təhlükəsizliyin təmin edilməsi istiqamətində qarşıya qoyulmuş vəzifələri icra edib.

Muxtar respublikanın Fəvqəladə Hallar Nazirliyindən AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna bildirilib ki, ötən dövrdə istehsalat müəssisələrində texniki təhlükəsizliyin təmin olunması, hadisələrin vaxtında qarşısının alınması məqsədilə 4 müəssisədə 14 təhlükə potensialı qurğu və avadanlıq sertifikatlaşdırılıb, 6 təhlükə potensialı obyektə əməli yoxlama keçirilib, 21 təhlükə potensialı obyektə mühafizə işinin təşkili vəziyyəti yoxlanılıb. Dövlət reyestrində qeydiyyatdan keçmiş 2 təhlükə potensialı obyekt, 72 qurğu və avadanlıq təkrar qeydiyyatdan alınıb. İdarə və təşkilatlara məxsus 36 texnoloji nəqliyyat vasitəsi texniki baxışdan keçirilib, mülki müdafiə işinin təşkili ilə bağlı məşğələlərdə 1133 nəfər iştirak edib. Muxtar respublikada yanğın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə 285 obyektə müayinələr, 90 obyektə maarifləndirici söhbətlər aparılıb. İntensiv biçin aparılan sahələrdə yanğınsöndürmə avtomobillərinin növbətçiliyi, magistral yol kənarlarında isə motoxilasedicilərin patrul xidməti təşkil olunub, 64 obyekt yanğından icbari sığortalanıb.

Muxtar respublika ərazisində tikinti və yenidənqurma işləri aparılan 38 obyektə baxış keçirilib, Ağbulaq Xizək Mərkəzinin tikintisi ilə bağlı müəyyən olunmuş ərazidə kanat yolu üçün dirəklər və liftlərin tikintisi planlaşdırılan yerlərdə, Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanının ərazisində, Şahbuz şəhərində aviakassa və yaşayış binasının tikintisi ilə bağlı müəyyən olunmuş sahədə qrunn nümunələri götürülərək laboratoriya sınaqları aparılıb.

Evdən 3 min manatlıq qızıl əşyalar oğurlanıb

Balakəndə evdən 3 min manatlıq qızıl əşyalar oğurlanıb. DİN-dən SİA-ya verilən məlumata görə, oğurluq etdiyinə görə tutulmuş Füzuli Bürcaliyevin ətrafında Balakən RPŞ-nin əməkdaşları tərəfindən aparılmış əməliyyat tədbirləri ilə onun cari il iyulun 4-də şəhər ərazisindəki evlərin birindən 3000 manat dəyərində qızıl əşyalar oğurlaması müəyyən edilib.

Paşinyanın qərarı Ermənistan ordusunda aclıq yaradıb

Məlum olduğu kimi, Ermənistanın populist baş naziri Nikol Paşinyan orduda gərginlik ab-havası yaratmağa çalışaraq, qərar qəbul edib ki, Ermənistanda hərbi hissə hesabına qidalanmayacaq. Göründüyü kimi, ölkənin üzvləşdiyi sosial-iqtisadi problemlərin həllində ciddi çətinliklərlə üzləşən Ermənistanın populist rəhbərliyinin bu kimi gərginlik ab-havası yaratmaqla bir o qədər də uzağa gedə bilməyəcəyi üzə çıxır.

Maraqlıdır ki, Paşinyanın qərarı Ermənistan ordusunda aclıq yaratmaqla yanaşı, eyni zamanda, əsgərlərə evdən ərzaq, geyim və digər əşyalar göndərilməsini qadağan edərək, hərbi komandanlıq müqaviləli hərbi qulluqçuların ərzaq payını azaldır.

Ermənistan müdafiə nazirliyinin mətbuat katibi Artsrun Hovhannisyan, hərbi qulluqçuların hərbi hissənin hesabına qidalandırılmasının daxili qərar olduğunu, amma bundan sonra tətbiq edilməyəcəyini bildirib.

Siyasi ekspertlərin sözlərinə görə, baş nazir Nikol Paşinyan Ermənistan ordusunda xidmət edən əsgərlərə evdən yemək və paltar göndərilməsini qadağan edəndən sonra, Ermənistan silahlı qüvvələrinin rəhbərliyi və hərbi komandanlıqlar orduda müqavilə əsasında xidmət edən hərbi qulluqçulara verilən ərzağı kəsməyə başlayıb. Artıq bir neçə gündür ki, müqavilə əsasında muzdlı işləyən hərbi qulluqçular hərbi hissələrin hesabına yemək yeyə bilmirlər və nəticədə, aclıqdan əziyyət çəkməmək üçün özlərilə qida gətirməkdən başqa çıxış yolları qalmır. Hərbi hissə komandanlıqları döyüş yox, sadəcə, texniki xidmət keçən müqaviləli hərbi qulluqçulara, ümumiyyətlə yemək verilməməsilə bağlı “yuxarıdan” əmr alıblar.

Artıq orduda vəziyyət olduqca gülməli və maraqlı hal alıb. Belə ki, baş nazir əsgərlərin evdən göndərilən müxtəlif məhsullarla təchiz edilməsini qadağa qoyur, əvəzində isə, müqaviləli hərbi qulluqçulara verilən təminatlar azaldılır, yaxud yalnız öz hesablarına ərzaq almaları tapşırırlar. Ermənistan ordusundakı müqaviləli hərbi qulluqçulara hökumət ayda cəmi 110 min dram (200 ABŞ dolları) pul verir: “Aylıq ərzaq təminatlarını ödəmək üçün hərbi qulluqçular azı 20 min dram pul xərcləməlidirlər. Bu zaman sual yaranır: bəs ailələrini necə dolandırır?”

Başlıca problemlərdən biri də hərbi qulluqçuların özlərilə gətirdikləri ərzağı saxlamaq üçün hərbi hissələrdə müvafiq şəraitin olmamasıdır. Yay aylarında isə, bu problem daha da aktuallaşır. Həmçinin, hərbi qulluqçuların hər dəfə özlərilə yemək daşıması çətinlik yaradır.

Beləliklə, hərbi qulluqçulara qarşı bu cür davranış qarşıda daha ciddi problemlərə gətirib çıxara bilər. Gənclərin ölkəni tərk etmələri səbəbindən, onsuz da orduda xidmət etməyə əsgər tapmayan rəsmi İrəvan, bu gedişlə, muzdlı tutduğu hərbi qulluqçuları da itirə bilər.

“Ermənistanda hakimiyyətlə ordu arasındakı etimadsızlıq hökm sürür”

Ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Üzeyir Cəfərov Nikol Paşinyan hökumətinin davranışlarını şərh edərək, bildirib ki, Ermənistan ordusu hazırda indiyə kimi olmadığı bir bərhad durumdadır: “Əslinə qalsa, bu gün Qarabağda müharibəni başlamağa və ortaya konkret nəticə qoymağa Azərbaycanın çox gözəl imkanları və şansları var. Bunu bir neçə amillə əlaqələndirmək istədim. Faktiki olaraq, Ermənistan rəhbərliyində, demək olar ki, müharibədən dərin anlayışı olmayan, küçə siyasətçisi Nikol Paşinyan və səriştəsiz, təcrübəsiz komandası ilə qısa bir zaman kəsiyində biz Qarabağla bağlı məsələni çox rahatlıqla həll edə bilərik. İkincisi, Rusiya ilə Ermənistanın hazırkı rəhbərliyi arasında üzdə bürüzə verməyə çalışmasalar da, daxildə çox böyük inamsızlıq və fikir ayrılığı mövcuddur. Belə olan təqdirdə, əgər Rusiya müdaxilə etməsə, biz tez bir zamanda məsələni həll etmək iqtidarındayıq. Bunları ağıllandırsa, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri ağıllandıracaq”.

Onu da xatırlatmaq yerinə düşər ki, erməni ordusunda qarşılıqlı münasibətlər, nizamnamə və döyüş növbətçiliyi qaydalarının pozulması halları son vaxtlar artıb.

R.HÜSEYNOVA

Zaur Qəhrəmanov: İkinci “Petkim”in qurulmasına 2019-cu ildə başlanacaq

İkinci “Petkim” neft-kimya zavodunun qurulmasına gələn ilin iyun ayından başlanacaq. AZƏRTAC Anadolu agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bu barədə “SOCAR Turkey Enerji

A.Ş.”nin (STE-AŞ) baş direktoru Zaur Qəhrəmanov deyib.

Z.Qəhrəmanov bildirib ki, SOCAR İzmirdə həyata keçirməyi planlaşdırdığı yeni neft-kimya kompleksi layihəsi üzrə yekun investisiya qərarının (FID) gələn ilin aprel ayına qədər qəbul olunmasını nəzərdə tutur. İyundan isə zavodun qurulması işlərinə başlanacaq: “Əliqada inşa ediləcək ikinci neft-kimya zavodunda 2022-ci ilin sonu və ya 2023-cü ilin əvvəlində istehsalat başlanmasa planlaşdırılır. Bu investisiya ilə Türkiyənin neft-kimya məhsulları üzrə idxalının 40 faizinin təmin edilməsi nəzərdə tutulur”.

Türkiyənin ilk neft-kimya zavodu olan “Petkim”in illik 3,6 milyon ton neft-kimya məhsulu istehsal etdiyini deyən Z.Qəhrəmanov ikinci “Petkim”in isə ölkədə böyük tələbat olan neft-kimya məhsullarının istehsalını həyata keçirəcəyini qeyd edib.

Hansı partiyalar bağlanmalıdır?

Yaxud üst-üstə düşən mövqelər

Bəlli olduğu kimi, ölkə-mizdə qeydiyyatdan keçmiş 55 siyasi partiya mövcuddur və onlarla yanaşı, qeydiyyatdan keçməyən siyasi təşkilatlar da var ki, onlar ictimai-siyasi proseslərdə fəallıqları ilə seçilmirlər.

Bu arada, Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) icra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzovun bir müddət öncə, verdiyi açıqlamasını da xatırlatmaq olar. O, mətbuatı verdiyi açıqlamasında bildirmişdi ki, Azərbaycanda bəzi imkanlı şəxslər siyasi partiyaları pulla alaraq, gələcək məqsədləri üçün dondurulmuş vəziyyətdə saxlayırlar.

Siyavuş Novruzov: “Bu, qeyri-şəffaflığa yol açır və qaranlıq mənbələrdən qidalanmanın bariz nümunəsini ortaya qoyur”

Onun sözlərinə görə, bu kimi hallar bəzi siyasi partiyaların alver predmetinə çevrildiyinin göstəricisidir: “Təəssüf ki, bəzi siyasi partiyalar alver mənbəyinə çevrilib. İmkanlı adamlar həmin partiyaları alır və sandığına saxlayır ki, gələcəkdə istifadə etsinlər. Bununla bağlı nümunələr var”.

YAP rəsmisi həmin vaxt prosesin necə baş verdiyini də açıqlamışdı: “Azərbaycanda qeydiyyatdan keçmiş partiyalar var və onlar fəaliyyət göstərmirlər. İmkanlı şəxs həmin partiyanın sədrinə müəyyən məbləğdə pul təklif edir və partiyaları alır. Partiya sədri partiyaları alver predmetinə çevirir. Möhürünü isə imkanlı şəxsə təhvil verir. İmkanlı şəxs isə aldığı partiyaları dondurulmuş formada saxlayır. Sabah lazım olanda, həmin şəxs qurultay keçirir və partiya sədri olur. Belə olanda isə, partiyaları yenidən qeydiyyata almağa ehtiyac qalmır”.

Siyavuş Novruzov sözügedən açıqlamasında, onu da əlavə etmişdi ki, hər bir partiya Mərkəzi Seçki Komissiyasına maliyyə hesabatını təqdim et-

məlidir: “Əfsuslar olsun ki, bir sıra partiyalar, ümumiyyətlə, maliyyə hesabatı vermir. Bəziləri isə verdikləri hesabatın qarşısında sıfır rəqəmi yazır. Halbuki kifayət qədər işçiləri var, fəaliyyət göstərir, gündəlik işləyir. Bunlar gedib gündüzlər müəllimlik edib, sonra işləmirlər. Səhərdən - axşama qədər ofislərində fəaliyyət göstərilir, amma adına əməkhaqqı yoxdur. Yəqin hava ilə yaşayırlar. Bu baxımdan, digər partiyaların balansında maşınları, cəngüdənləri və böyük ştatlı aparatları var. Bu, qeyri-şəffaflığa yol açır və qaranlıq mənbələrdən qidalanmanın bariz nümunəsini ortaya qoyur”.

Sərdar Cəlaloğlu: “Ölkədə 55 siyasi partiya var, ancaq onlardan bir çoxu xalq qarşısında vəzifələrini yerinə yetirmirlər”

Digər maraqlı məqamlardan biri də budur ki, hazırda müxalifətdə olan bir sıra partiyalar da YAP rəsmisinin sözləri ilə razı olduqlarını nümayiş etdirirlər. Məsələn, Azərbaycan Demokrat Partiyasının sədri Sərdar Cəlaloğlunun fikrincə, fəaliyyəti hiss olunmayan partiyaların qeydiyyatları ləğv edilməlidir. “Azərbaycanda, faktiki olaraq, 6-7 partiya geniş və ya məhdud şəkildə fəaliyyət göstərir, yerdə qalan partiyaların mövcudluğuna, qeydiyyatda saxlanmasına ehtiyac yoxdur. Ölkədə 55 siyasi partiya var, ancaq onlardan bir çoxu xalq qarşısında vəzifələrini yerinə yetirmirlər”-deyə müxalifətçi partiya sədri bildirib.

Daha bir nüans isə, ondan ibarətdir

ki, xalq və dövlətçilik maraqlarından çıxış etməyən partiyalar da mövcuddur ki, onların fəaliyyətləri, məhz biznes üzərində qurulub. Məsələn, həmin partiyalara Əli Kərimlinin sədri olduğu AXCP-ni, eləcə də, Arif Hacılinin başqanlıq etdiyi Müsavatı göstərmək olar. Çünki hazırkı dövrə qədər bu partiyaların fəaliyyətləri şübhəli və dövlət maraqları əleyhinə söykənib.

Əli Əliyev: “Bu cür partiyaların fəaliyyət göstərməməsi və ya dövrüdə olmaması daha yaxşıdır”

Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev də öz açıqlamasında deyib ki, bu məsələlər qanun çərçivəsində və obyektiv şəkildə tənzimlənə bilər. VIP sədri də hakim partiya rəsmisi, eləcə də, ADP-dəki həmkarı kimi fəaliyyətsiz partiyaların ləğv edilməsinin tərəfdarıdır. “Doğrudan da, Azərbaycanda hüquqi şəxs adında, elə siyasi partiyalar var ki, onların mövcudluğu, fəaliyyəti, olub-olmaması, ümumiyyətlə, hiss olunmur”-deyə qeyd edən VIP sədri belə təşkilatların cəmiyyətdə çaşqınlıq yaratdığını bildirib: “Belə çaşqınlığın olmaması üçün bu cür partiyaların fəaliyyət göstərməməsi və ya dövrüdə olmaması daha yaxşıdır”.

Göründüyü kimi, fəaliyyətsiz olan, yaxud mövsümi xarakterdə fəaliyyət göstərən bir sıra siyasi təşkilatlar var ki, onların cəmiyyətə, ictimai rəyə xeyirləri də deyir. O cümlədən, fəaliyyətdə olan siyasi partiyalar da bununla bağlı hakim Yeni Azərbaycan Partiyasının mövqeyi ilə razı olduqlarını göstərilir. Belə olan halda, artıq sözügedən saxta və biznes xarakteri üçün qurulmuş partiyalar, o cümlədən, xalq və dövlət maraqlarından çıxış etməyən sözde müxalifət partiyalarının da bağlanması məsələsi gündəmə gələ bilər.

Rövşən RƏSULOĞ

Mərkəz sədri: “Köçəryanın və ailə üzvlərinin ABŞ-la intensiv əlaqələri olub”

“ABŞ Dövlət Departamenti R.Köçəryanın həbsinə ani reaksiya verdi: Ermənistan hökumətini ciddi, müstəqil və etibar yaradan təhqiqat aparmağa çağırdı”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədov deyib. Onun sözlərinə görə, ABŞ Dövlət Departamenti beynəlxalq aləmdə qəbul olunmuş prosedur qaydalarına riayət edilməsini vacib hesab edir. Məhz sonuncu fikir ABŞ-ın R.Köçəryanı müdafiə etdiyini göstərir.

I. ABŞ Dövlət Departamenti dəqiqə ilə ölçülən vaxt ərzində R.Köçəryanın həbsinə reaksiya verdi.

II. R.Köçəryanın həbsi zamanı prosedur qaydalarının pozulması ilə bağlı vəkillərinin dediklərinə yoxlamadan inandı. Ermənistanın ikinci prezidenti R.Köçəryanın və ailə üzvlərinin ABŞ-la intensiv əlaqələri olub. Mətbuatda yayılan materiallara görə R.Köçəryanın demək olar ki, bütün nəvələri ABŞ xəstəxanalarında doğulublar.

ABŞ-ın R.Köçəryanı marağının 4 səbəbini daha çox ehtimal edirik:

I. ABŞ-ın Ermənistandakı səfirliyinin binası dünyada ikinci ən böyük səfirlik binasıdır. O zaman ABŞ standart layihə ilə Ermənistanda səfirlik tikmək istəyirdi. Standart səfirliyin xərci ilə R.Köçəryan ABŞ üçün Ermənistanda çox böyük səfirlik binası tikdi. Qalan bütün xərci erməni mənşəli imkanlıların hesabına ödətdirdi. Bu səfirlik binası az qala hərbi baza imkanlarındadır.

II. YUKOS-CİS və ya YUKOS-Armenia onun himayəsi ilə yaradıldı və RF-dən 5 milyard dollar pul Qərbə köçürüldü.

III. R.Köçəryan Ermənistanda real antiRusiyaçılığı sistem halına saldı. RF müəssisələri sıxışdırıldı. “Sibir” aviakompaniyasının mülkünü əlindən alıb “Armavia”-nın yaranması bu nümunələrdən biridir.

IV. R.Köçəryan və ailəsi ən imkanlı ermənilərdəndir. Bəzi ağzıgöyçək ermənilər onun varidatının 5 milyard dollar olmasını bildirirlər. 2 milyard dollar rəqəmini daha tez-tez səsləndirirlər. Ola bilər, R.Köçəryan bütün vəsaitini ABŞ-a investisiya qoyub və bunu razılaşmış şəkildə edib. AntiRusiyaçılığın sistem halına salınması və kamifulyajlandırılmasında R.Köçəryanın ən yaxın silahdaşı Konstantin Zatulini idi”.

Deputat: “Ermənistanın gələcəyi yoxdur və ola da bilməz”

“Prezident İlham Əliyev öz çıxışlarında dəfələrlə bildirib ki, Ermənistandakı hərbi xuntanın başında duranlar təkəcə azərbaycanlıların deyil, həm də erməni xalqının düşmənləridirlər”. SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu barədə millət vəkili Sahib Aliyev deyib. Onun sözlərinə görə, bu gün Ermənistanda aparılan istintaq göstərir ki, həqiqətən də belədir: “Robert Köçəryan, Serj Sərkisyan, Sergey Ohanyan, Manvel Qriqoryan, Yuri Xaçaturov, Mikael Harutyunyan və digərləri hakimiyyətə gəlmək, hakimiyyətdə qalmaq, var-dövlət əldə etmək üçün təkəcə azərbaycanlıların deyil, ermənilərin də qanını töküblər. Faktlar onların öz xalqlarına qarşı heç də dinc azərbaycanlılara etdiklərindən az amansızlıq etmədiyini göstərir. Bütün bunlar hərbi xuntaların və işğalçı rejimlərin mahiyyətindən doğan bir reallıqdır.

Ermənistanın indiki hakimiyyəti bundan nəticə çıxarmalı, sələflərinin işğalçılıq siyasətindən imtina etməli, hərbi xunta təmsilçiləri ədalət adına cəzalandırılarsa, onda Azərbaycanla ortaq istintaq komissiyası yaradılmalı, cinayətkarlar təkəcə ermənilər deyil, dinc azərbaycanlılara qarşı törətdikləri vəhşiliklərə görə də cavab verməlidirlər. Bax, onda demək olar ki, Ermənistanda həqiqətən də qonşularla sülh içində yaşamaq istəyən, demokratik düşüncə sahibləri hakimiyyətə gəliblər. Belə bir hakimiyyət olmadıqca, Dağlıq Qarabağ problemi həllini tapmadıqca o ölkəni heç bir gələcəyi yoxdur və ola da bilməz”.

İyulda respublika ərazisində 99 sürüşmə hadisəsi qeydə alınıb

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Geoloji Kəşfiyyat Xidmətinin Geoloji Planlama Ekspedisiyası iyulda ekzogen geoloji proseslərin dinamikası üzərində müşahidələri davam etdirib, mühüm sürüşmə obyektlərinin vəziyyətini öyrənib. Monitorinqlərin nəticələrinə görə, respublika ərazisində 99 sürüşmə hadisəsi qeydə alınıb. Onlardan 23-ü Bakıda baş verib. Bu barədə AZƏRTAC-a ekspedisiyanın rəisi Əziz Qaralov məlumat verib. Ekspedisiya rəisi bildirib ki, paytaxt üzrə aparılan monitorinqlərin nəticələrinə əsasən, Suraxanı rayonunda Zığ-1 sürüşmə sahəsində təbii və texnogen amillərin təsirindən sürüşmə prosesinin dinamikasında nisbi aktivlik qeydə alınıb. Bundan əlavə, Binəqədi rayonunda, I mədən yaşayış sahəsində, Binəqədi qəsəbəsi, Məlik Aslanov küçəsi və ətraf ərazilərində, Sabunçu rayonunda Maştağa-Zabrat, Zabrat-Məhəmmədi, Savalan, Şuşa şəhərçiyi subasma sahələrində, Daş Karxanası yaşayış massivində, o cümlədən Xəzər rayonunun Qala qəsəbəsində subasma prosesinin dinamikasında

stabil gərginlik müşahidə olunub. Abşeron rayonunun Nübar qəsəbəsində təbii və texnogen faktorlar sürüşmə-çökmə sahəsində, Masazır qəsəbəsində Zəli gölü adlanan ərazidə isə sürüşmə və uçqun prosesinin dinamikasında nisbi aktivliyə səbəb olub.

TANAP-ın ikinci fazası üzrə işlərin 85 faizi tamamlanıb

Trans-Anadolu (TANAP) təbii qaz boru kəməri layihəsinin ikinci fazası üzrə işlərin 85 faizi tamamlanıb. AZƏRTAC Anadolu agentliyinə istinadla xəbər verir ki, bu barədə “SOCAR Turkey Enerji A.Ş.”nin (STEAS) baş direktoru Zaur Qəhrəmanov deyib. Z.Qəhrəmanovun sözlərinə görə, Azərbaycan qazı iyunda TANAP ilə Əskişəhərə çatıb. Layihənin ikinci fazası üzrə işlər davam edir: “TANAP-ın ikinci fazası üzrə işlərin 85 faizi başa çatıb. Boru kəməri 2019-cu ilin iyununda Yunanıstan sərhədinə çatacaq. Sınaq işlərindən sonra gələn ilin sonunadək Yunanıstana təbii qaz nəql ediləcək”.

TƏRS BAXIŞ

Əli Kərimlinin planları həm də özünə zərbə sayıla bilər

Yaxud müxalifəti parçalamaq məqsədi güdən AXCP sədri özünü quyuya belə atır

“Siyasi fəaliyyəti” boyu intriqalarda, partiya və müxalifətdaxili savaşlarda ad çıxarmış AXCP sədri Əli Kərimli sözügedən şakerinə sadıqlığını bu gün də təsdiq etməkdədir. Ətrafında “iqtidarla mübarizə aparan yeganə müxalifət lideri” imici yaratmaq və bunu əlində saxlamaq üçün, necə deyirlər, özünə-məxsus fəaliyyəti ilə seçilən Ə.Kərimli zaman-zaman ayrı-ayrı müxalifət təşkilatlarını hədəfə alıb, parçalamağa çalışıb və beləliklə, müxalifətin birliyinə mane olmaq planını icra edib. Bu gün də o, həmin “siyasəti-ni” mühafizə edir.

yası “Milli Şura”da olmasa da, bu partiyanın bir neçə təmsilçisi hələ də Ə.Kərimliyə qulluq edir. O cümlədən, KXCP təmsilçiləri də mövcuddur ki, onlar partiyalarında dağınıqlıq və pərakəndəlik salmaq üçün, AXCP sədrindən əmr gözləyirlər. Artıq o da məlum olub ki, Ə.Kərimli yay mövsümündən istifadə edərək, bir neçə partiyada pozuculuq işlərinə başlayıb.

Əli Kərimli müxalifətə elan etdiyi savaştan qalib çıxa bilərmi?

Təkcə yuxarıda adları çəkilən iki müxalifət partiyasında - Müsavat və KXCP-də bu amil özünü göstərməkdədir. Məsələn, onu da qeyd edə bilərik ki, narazılıqlar fonunda özünü göstərən daxili savaşlar “Yurd” sədrini planlarına uyğun şəkildə cərəyan edərsə, bu, ənənəvi müxalifətdə yeni parçalanmalara rəvac verəcək. Bu isə onsuz da xalqın etimadını böyük ölçüdə itirmiş ənənəvi müxalifət üçün daha bir ağır zərbə olacaq. Belə ki, illərdir davam edən bənzər ssenari ilə qurulmuş oyunun yenə də eyni nəticələri verəcəyi istisna olunmur. Ən əsası isə, Ə.Kərimli düşürgədəxili “liderliyini” əldə etmək üçün barışmaz və gizli savaşı elan edib. Bu savaştan zəfərlə çıxmaq mümkün deyil. Çünki gec, ya da tez, AXCP sədrinin planı tam çıpaqlığı ilə ifşa olunacaq. Bundan sonra isə, zərbə alan müxalifət partiyaları ona qarşı müharibə elan edəcəklər. İntrigalar və qarşıdurmalar isə, çox yaxın ki, növbəti seçki proseslərinə qədər davam edəcək. Zəif müxalifət isə udularaq, xalqdan təcridolunma prosesini yaşamaqda davam edəcək.

Rövşən RƏSULOVA

Rəsul Quliyev: “Siyasi arenanın Kərimlinin üzünə birdəfəlik bağlanması, meydandan dışlanması deməkdir, eqoist xarakterli şəxs üçünsə bu, qəbuledilməzdir”

Yeri gəlmişkən, vaxtilə “Milli Şura”da təmsil olunan eks-spiker Rəsul Quliyevin onun barəsində, bir neçə il öncə, dediyi fikirlərini xatırlamaq olar. “Əslində, bu, həm də onun özünüqoruma instinktidir”- deyə bildirmiş sabiq spiker, həmçinin, demişdi ki, AXCP sədri üçün müxalifətin güclənməsi, siyasi proseslərdə söz sahibi olması böyük təhlükədir: “Siyasi arenanın Kərimlinin üzünə birdəfəlik bağlanması, meydandan dışlanması deməkdir, eqoist xarakterli şəxs üçünsə, bu qəbuledilməzdir. Əli Kərimli, məhz bu xarakterdə olduğundan özündən başqa kimsəyə meydan verməmək üçün, lazımı gələrsə, hətta ən yaxın ətrafını belə “daş-qalaq” etdirər”.

Bu arada, digər bir fakt da ondan ibarətdir ki, “Yurd” sədri ənənəvi müxalifətin parçalanmasında ən çox “Milli Şura” üzvlərindən istifadə edir. Halbuki “Milli Şura”nın sədri Cəmil Həsəni olsa da, bu qurum, faktiki olaraq, Ə.Kərimlinin dirijor çubuğuyla fəaliyyət göstərir. Maraqlısı da budur ki, “Milli Şura”da təmsil olunan şəxslər ayrı-ayrı partiyaların üzvü olsalar da, Kərimlinin təlimatları ilə hərəkət etdikləri ortadadır. Əlbəttə ki, ortada maddi faktor olmasa idi, onlar AXCP sədrinin əmrinə tabe olmazdılar. Ümumiyyətlə, beş-üç manata, hətta təmsil olunduqları partiyalarda belə dağınıqlıqlar yaratmağa hazır olanlar sanki “Yurd” şəfinin buyruq qullarına çevriləblər.

AXCP sədri yay mövsümündən necə istifadə edir?

İndinin özündə də Ə.Kərimli üçün müəyyən fürsət mövcuddur. O, hazırda ənənəvi müxalifət cəbhəsində suların xeyli bulanıq olduğunu yaxşı bilir. Yəni Ə.Kərimli yenidən gündəmə gəlmək, ənənəvi müxalifətdə “vahid lider” obrazı yaratmaq üçün köhnə qayda ilə yeni prosesə start verib və prosesin “müsbət” nəticələnməsi üçün “Milli Şura” üzvlərindən özünəməxsus məhərrətlə istifadə edir. Məsələn, bu gün Müsavat parti-

Bir medalın iki üzü

Və ya bənzər xəyanətlər, bənzər duetlər

Əlbəttə, bir medalın iki üzü deyəndə, bir qədər də təəccüb doğurmur. Ancaq duetin yalnız musiqiyə və ifaya aidiyyəti var. Elə mahnı var ki, onu ancaq iki müğənni ifa etməlidir. Deyəsən, bu məsələnin son zamanlar yalnız incəsənətə deyil, “siyasət”ə də dəxli var imiş. Amma görünür, özünə “karyera” qazanmış, dövlətdən və xalqdan layiq olduğundan da qat-qat artıq dəyər almış Rüstəm İbrahimbəyov və Əkrəm Naibov kimi milli xəyanətkar ünsürlərin maskaları yırtıldıqca, “sima”ları üzə çıxır.

Xəyanət yolunda züý tutan Əkrəm

Bənzər xəyanətin bənzər züý tutanı Əkrəm Naibov bütün illərdə ermənilərə yarınan Rüstəm İbrahimbəyovu müdafiə edib. Hər iki rəzil milli dövlətçiliyə arxadan zərbə vuran, xalqa xəyanət edən vətən satqınlarıdır. Balayanların, avanesovların, yeni erməni avantüristlərinin yaxın dostunun Azərbaycan xalqına münasibəti yalnız bu cür ola bilər. Elə nala-mıxa vuran Rüstəm İbrahimbəyovun bir kinorejissor kimi fəaliyyətinin “pərdəarxası oyunlar”ı üzə çıxdıqca, onun erməni millətçilərinə sevgisi də açıq-aydın görünməyə başladığı, bu da vətənə xəyanətdən savayı bir şey deyil! Əlbəttə, xəyanətə aparan yolda Rüstəm İbrahimbəyov tək deyil. Bir qrup züý tutanları da var ki, onlar bizim dildə danışsalar da, düşüncələri nə xəlqidir, nə də milli. Ermənipərəst mövqeləri ilə seçilən belə nankorlar, dövlətçiliyimizə xəyanət yolu seçmələri ilə, digər satqınlardan “irəli çıxıblar”. Hər iki satqının milli hissləri o

qədər ölüb ki, hətta Azərbaycan xalqının tarixi torpaqlarına da şübhə ilə yanaşırlar. Əylis camaatının onu xəyanətkar kimi ittiham etməsindən xoflanan Rüstəm İbrahimbəyov erməni dostlarının Bakıdan köçüb getmələrinin xiffətini çəkir. Təcavüzkarla işğala məruz qalan ölkənin arasında bərabərlik işarəsi qoyan Rüstəm İbrahimbəyovun ermənilərsiz Bakının bu füsunkarlığını görə bilməməsi də yeni fikir deyil. Bərabərlik işarəsinə gəlincə, xalq Rüstəmlə Əkrəmin fikirləri arasına onu özü qoyub, hər ikisinin vətənə xəyanəti ilə düşməne məhəbbəti üst-üstə düşdüynə görə.

Göründüyü kimi, bənzər xəyanətkarlar Rüstəm İbrahimbəyovu, istərsə də Əkrəm Əylislini vadar edən nədir ki, ermənilərin müdafiəsinə qalxırlar və təcavüzkar Ermənistanla əraziləri 20 faiz işğala məruz qalan, bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köç-

künü olan Azərbaycanı eyniləşdirirlər? Bu, nəinki rəzilliyin, satqınlığın göstəricisidir, əslində, milli dövlətçiliyə arxadan zərbə və xalqa xəyanət deməkdir! Bütün bunlara baxmayaraq, erməni maraqlarının ifadəçisi olan qoca rejissor Azərbaycan dövlətinə və xalqına qara yaxmaqda davam edir. “Azərbaycan və Ermənistan vaxtilə bir dövlət olublar. Nə qədər ki, biz bir dövlətdə yaşayırdıq, heç bir torpaq iddiaları yox idi”.

Bu, ya məntiqsizliyin, ya da yarımağın ən ifrat dərəcəsidir. Ermənilərin doğrudanmı torpaq iddiası olmayıb və bu gün də yoxdur?! Təcavüzkarla işğala məruz qalan ölkənin arasında bərabərlik işarəsi qoyan Rüstəm İbrahimbəyovun ermənilərsiz Bakının bu füsunkarlığını görə bilməməsi də yeni fikir deyil. Ona görə də, belə mürdarlar layiq olduğu qiyməti alıb və xalqın nifrətini qazanıb.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Mais Səfərli: “İlin bütün fəsilləri müxalifət üçün istirahətdir, o cümlədən də yay fəslı”

“Radikal müxalifətin yay fəslində gözəndən itməsi və görünməməsi artıq ənənə halını alıb. Ümumiyyətlə, dağıdıcı müxalifət partiyalarının normal inkişaf edə bilməməsi, və cəmiyyətdəki ictimai-siyasi proseslərə təsir edə bilməməsinin səbəblərinin, məhz həmin liderlərlə əlaqələndirmək lazımdır”. Bu fikirləri “Səs”-ə müsahibəsində “Yurddaş” partiyasının sədri Mais Səfərli deyib. Onun sözlərinə görə, bu partiyalar da həmin liderlərin şəxsi maraqları üzərində qurulub: “Demək olar ki, adları çəkilən partiyalar ancaq bir şəxsin iradəsindən asılıdır. Ona görə də, bu kimi partiyalar normal bir partiyaya çevrilərək, fəaliyyət göstərə bilmirlər. Bunun da əsas səbəbi, uzun illərdir ki, onların başında oturan və öz şəxsi maraqlarını güdən liderlərlə bağlıdır.

Mais Səfərli öz açıqlamasında, onu da bildirib ki, radikal müxalifətin xalq tərəfindən heç bir siyasi dəstəyi yoxdur: “Artıq uzun illərdir ki, adıçəkilən siyasi qüvvələr müxalifətdə təmsil olunurlar. Dağıdıcı müxalifət ölkədə keçirilən bütün seçkiləri uduza-uduza gəlib. Bu da, onun sübutudur ki, radikal müxalifət partiyaları və onların liderləri cəmiyyətdə heç bir nüfuza ma-

lik deyillər və elektoratları yoxdur. Bir sözlə, onların ətrafında çox məhdud sayda insanlar var ki, bu da onların yaxınları, qohumları və dostlarıdır”.

Partiya sədri digər maraqlı məqama da toxunub. Onun sözlərinə görə, ənənəvi düşürgə yalnız yay fəslində deyil, bütün fəsillərdə fəaliyyətsiz görünür: “Elə, əslində, radikal müxalifət ilin bütün fəsillərində istirahət

edir. Yəni ilin bütün fəsilləri müxalifət üçün istirahətdir, o cümlədən də, yay fəslı. Ümumiyyətlə, müxalifət hər zaman, nə isə bir hadisə axtarır ki, gündəmə gələ bilsin. Bunun üçün də dağıdıcı müxalifət gündəmdə qalmaqdan ötrü reallığı özündə əks etdirməyən məsələlərlə məşğul olur. Qisası, radikal müxalifət ictimaiyyətin diqqətini cəlb etmək üçün hər variantı əl atır. Birmənalı şəkildə, müxalifət təmsilçilərinin bu cür yersiz hərəkətləri ilə xalq tərəfindən pis qarşılanır və onlar xalqın gözündən daha çox düşürlər”.

M.Səfərlinin sözlərinə görə,

müxalifət düşürgəsində fəaliyyət göstərən partiyalar ortaya konkret ideya çıxara bilmirlər: “Onların ortaya hansısa bir, ideyanı çıxara bilməmələrinin səbəbi odur ki, bu partiyaların ekseriyyəti hansısa ideologiyaya əsasında formalaşan siyasi təşkilatlar deyil. Yəni həmin partiyalar ayrı-ayrı şəxslər ətrafında formalaşaraq, fəaliyyət göstərir. Belə olan halda da, sözügedən partiyaların iş fəaliyyəti də həmin şəxslərin şəxsi maraqlarına yönəlir. Məhz bu partiyaların ölkədə keçirilən seçkiləri uduzmalarının və onları dəstəkləyən mühitin daralması səbəblərini özlərində axtarmaq lazımdır”.

M.Səfərli, son olaraq onu da bildirib ki, radikal müxalifətin partiya sədrləri öz səhvlərini, məhz öz içərilərində, partiyalarında və fəaliyyətlərində axtarmalıdırlar.

GÜLYANƏ

XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan qadın hüquqları

Bəşəriyyət yeniləşən dünyanın üçüncü minilliyinə qədəm qoymuşdur. XX əsrdə bütün dünya qarşısında duran müxtəlif məsələlərlə yanaşı, kişi-qadın hüquq bərabərliyi ilə bağlı problemlərin də həlli məsələsi meydana çıxmışdı. Bu problemlər XIX-XX əsrin sosial mübarizəsində, maarifçilikdə, feminizm hərəkatında, mədəniyyətin və incəsənətin müxtəlif sahələrində, o cümlədən, iqtisadi məsələlərdə də öz əksini tapırdı.

Akademik Mahmud Kərimov yazır: “Qloballaşan dünyanın demokratik proseslərə yönəldilmiş məqsədi insanın - kişi və qadının solumda qarşılıqlı münasibətləri nəzərə alınmaqla - bütün sahələrdə cinslərin bərabər hüquqluğuna nail olmağı strateji istiqamət kimi önə çıxardı.

Bu baxımdan da, XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəli, məhz cəmiyyətdə cinslərarası münasibətdə qarşılıqlı tarazlığın tənzimlənməsi vəziyyətinin öyrənilməsi vacibdir. Artıq XXI əsrdə gender tədqiqatları elmdə prioritet təşkil edən elmi problemlər sırasındadır.”

XX əsrin əvvəlində Azərbaycanda baş verən sosial-siyasi hadisələri, Qafqaz regionunda və ümumiyyətlə, bütün Yaxın Qər və Şərq regionunda baş verən sosial-siyasi və mədəni hadisələrin yerli şəraitə uyğun bir təzahür forması idi. Bu, əsasən, Avropada inkişaf etmiş kapitalist dövlətlərinin və maarifçilik hərəkatının Şərq regionlarında təsiri ilə əlaqələndirilir. Təbii ki, Avropa ölkələrinin Şərqdə apardıqları müstəmləkəçilik siyasəti ilə Şərq ölkələrinin ixrac olunan bu sosial-siyasi və mədəni dəyərləri, artıq əsrlərlə formalaşmış ənənəvi dəyərlər sistemine qarşı bir alternativ təşkil etməyə başladı. Bu qarşıdurma müxtəlif siyasi partiyaların, milli hərəkatların, qadın azadlığı hərəkatının və digər sosial-siyasi və mədəni xarakterli hərəkatların formalaşmasına və inkişafına səbəb oldu.

Hicran Hüseynova qeyd edir ki, XX əsrin əvvəllərində formalaşan milli burjuaziya hərəkatı, qadın azadlığı məsələləri, milli dil və təhsil məsələləri, milli dövlət, millətçilik və ümmətçilik problemləri, sivilizasiya və mədəniyyət məsələsi daha da aktuallaşdı. Şərq və Qərb sivilizasiyaları kəsişməsində Azərbaycan bir dövlət və xalq olaraq seçimi qarşısında qaldı, Şərqdə ilk müstəqil dövlət olan ADR də öz varlığında hər iki sivilizasiyanın vəhdətini təmsil etdi.

Azərbaycanda baş verən sosial-siyasi və mədəni hadisələrin inkişaf göstəricisində qadın məsələsi ən önəmli yerlərdən birini tuturdu. Çar Rusiyasının bir müstəmləkəsinə çevrilmiş Azərbaycan ərazisində insan hüquqları müstəmləkə qüvvələri və onların əlaltıları tərəfindən kobudcasına pozulurdu. Bütün bu problemlərdən ən çox əziyyət çəkən qadınlar və uşaqlar idi. Eyni zamanda, müstəmləkəçilik siyasəti altında formalaşan və onun təsiri altında öz ilkin mahiyyətindən uzaqlaşan milli adət-ənənələri qadınların cəmiyyətdə və vəziyyətini daha da ağırlaşdırdı. Nəzər yetirək ki, “Molla Nəsrəddin” jurnalının nömrələrində çap olunan məqalə və karikaturalar bu acınacaqlı vəziyyətin ümumi mənzərəsini yaratmışdır. Cəmiyyətdə islam dinini təmsil edən bir çox ruhani və qazilər, qadınların təhsil almasına və sosial aktivliyinə qarşı çıxmaqla, sanki dini dəyərlərin qoruyucusu timsalında ölkəni tanıdırırdılar. Əslində, onlar qadının sosial aktivliyini və təhsil almasına önəm verən islam dinini deyil, müstəmləkəçi qüvvələrin mənafeyinə, daha doğrusu, öz mənafehlərinə xidmət edirdilər. Çünki əhalinin təh-

sil alması və maariflənməsi mövcud rejimin dağılmasına şərait yaradırdı.

Həqiqətən də, XX əsrin əvvəllərində baş verən bütün sosial-siyasi və mədəni hadisələrin başında müasir təhsil görmüş milli burjuaziya nümayəndələri dayandı. Onlar arasında Azərbaycan qadınları da az deyildi. Qadınların sosial aktivliyi “qadın azadlığı” problemi kimi səciyyələndirildi. Bəzi xarici və siyasi qüvvələr “qadın azadlığı” məsələsindən Şərqdə, xüsusilə, Azərbaycanda öz siyasi maraqları istiqamətində istifadə etməyə başladı. Yeni “azad qadın”, müasir təhsilli, sosial həyatda aktiv rol oynayan, dini dəyərlərə əhəmiyyət verməyən və mövcud rejimə, adət-ənənələrlə, xüsusilə, çarşab geyiminə qarşı çıxan bir inqilabçı qadın nümunəsini tanıtdı. C.Cabbarlının “Sevil” obrazı bu müasir qadının nümunəsini ortaya qoydu. Təbii ki, bu, bütün Azərbaycan milli burjuaziyasının ümumi fikri deyildi. “Füyuzat” jurnalının nümayəndələri, Azərbaycan qadınının müasir təhsil almasını, Qərb sivilizasiyasının bəzi pozitiv dəyərlərinə yiyələnməsini dəstəkləməklə yanaşı, həmçinin, qadınların milli-mənəvi dəyərlərə sadıq qalmasını və onlara əməl etməsini zəruri hesab edirdi. Bəzi siyasi qüvvələr məqsədyönlü şəkildə qadınların mövcud vəziyyətini xalqın mənəvi dəyərləri ilə, xüsusilə, islam dini ilə əlaqələndirməyə çalışırdı. Lakin milli burjuaziyasının əksər qüvvələri, əksinə olaraq islam dininin qadınlar üçün nə qədər böyük hüquqlar verdiyini, onların təhsil almasının vacib bildiyini, qızların, qadınların azad seçim hüquqları olduğunu və s. məsələ mətbuat vasitəsilə xalqa çatdırırdılar. Bu və ya digər aktual məsələlər ətrafında cəmiyyət müxtəlif ideoloji istiqamətlərə parçalandı.

H.Hüseynovanın fikrincə, yeni yaranan kapitalist iqtisadi dəyərləri qadınların müasir ixtisaslara yiyələnməsi zavod və fabriklərdə çalışmasını zəruri edirdi. Bakı şəhəri yeni yaranan bu iqtisadi münasibətlərin mənzərəsinə çevrilmişdi. Yeni istehsal münasibətlərini saxlayıb, kapitalist cəmiyyətinin sosial-mədəni sistemini uyğunlaşdırmışdı. Öz dini dəyərlərindən ayrılmaq istəməyən, çarşablı qadınların yeni sosial sistemdə aktivləşməsi mümkün deyildi. Buna görə də, Bakı cəmiyyətinin sosial-siyasi və mədəni elitasında müsəlman qadınlarının yeri görünmürdü. Onlar, əsasən, kişilərin işləmədiyi qapalı qadın fabriklərində və müəssisələrində çalışırdılar. Azərbaycanın digər regionlarında isə qadınlar, əsasən, aqrar təsərrüfatla və yerli təsərrüfat həyatı ilə məşğul olurdular. Yerlərdə mövcud olan ənənəvi təhsil sistemi isə yeni istehsal münasibətlərinə uyğun gəlmədiyi üçün, öz əhəmiyyətini itirirdi. Lakin kapitalizmin istismarçılıq siyasəti istehsal münasibətlərində də özünü göstərirdi. Kişilərlə bərabər çalışan qadınların əmək haqqı müqayisədə kişilərin əmək haqqından az idi. XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanı bürüyən yoxsulluq problemi, Qərbdən dəstək alan daşnak etnik qüvvələrinin Azərbaycan ərazisində apardığı müharibələr və soyğunçu siyasəti, demək olar ki, Azərbaycanın bütün ərazilərində yaşayan insanların, xüsusilə, qadınların vəziyyətini acınacaqlı edirdi. Bu isə, tədricən yeni yaranan sosial-siyasi rejimə qarşı xalq hərəkatının güclənməsinə şərait yaradırdı. Lakin Qafqazda, xüsusilə, Azərbaycanda daim baş qaldıran xalq hərəkatlarının təməlinin milli-mənəvi dəyərlərə söykənməsi nə baxmayaraq, onlar tədricən müəyyən təsirlər vasitəsilə müəyyən sosial-siyasi ideologiyaların “axarı”na düşmüşlər. Məhz bu dövrdə də mövcud rejimə qarşı formalaşan xalq hərəkatı mil-

li-mənəvi təməldən uzaqlaşdırılacaq, milli-mənəvi dəyərlərə qarşı çıxan sosializm ideologiyasına istiqamət götürdü. Azərbaycan tarixində baş verən bütün sosial-siyasi və mədəni hadisələr Azərbaycan qadınının müasir həyat tərzini və mentalitetini formalaşdırırdı.

H.Hüseynova qeyd edir ki, qadın azadlığı (emanisipasiyası-sərbəstləşməsi) məsələsi Azərbaycan ictimai fikrinin qabaqcıl nümayəndələrinin uğrunda uzun illər boyu ardıcıl mübarizə apardığı ən mühüm məsələlərdən biri olmuşdur. Bu da, yuxarıdakı izahlardan göründüyü kimi, təsadüfi deyil.

Qadınların azadlığına dair ideyalar, Fəridun bəy Köçərlinin (1863-1920) baxışlar sistemində də əhəmiyyətli yer tutur. “Müsəlmanlarda qadınların vəziyyətinə və uşaqların tərbiyəsinə dair”, “Həqiqi gözəllik və hərəkətsiz nifsimiz” məqalələrində o, qadın azadlığı uğrunda alovlu mübarizə kimi çıxış edirdi. O yazırdı ki, müsəlmanların həyat və şəraiti onların təşəbbüsdən məhrum, qətiyyət-siz, kimsəsiz və aciz olmalarını şərtləndirir, elə bil ki, bu xasiyyət “həmişə qorxu içərisində yaşayan, lal-dinməz, sü-kuta qər q olmuş bədbəxt və aciz anaların” südü ilə onların qanına işləmişdir. İstər evdə, istərsə də məktəbdə təhsil almaq imkanından məhrum olan müsəlman qadınlar cəmiyyətdə və məişətdə öz borclarını yerinə yetirə bilmirlər. Bütün bunlar da uşaqların tərbiyəsinə, məişətin sağlamlığına, kişilərin iş qabiliyyətinə və mənəvi inkişafına olduqca mənfi təsir göstərir.

Fəridun bəy Köçərli Şərqdə qadının ağır vəziyyətini göstərərək, diqqətini, xüsusilə, müsəlman ölkələrində ailə-nikah qaydalarının dözülməzliyi üzərində cəmləşdirir. Mütəfəkkir bu münasibətlərin açıq-aşkar antihumanist xarakter daşıması və bütün bunların yalnız qadınların deyil, həm də kişilərin həyatında bir çox fəlakətlərə gətirib çıxarmasından son dərəcə narazı idi. Bu, Azərbaycan maarifçisi qadınların belə dözülməz vəziyyətini xüsusi vurğulayaraq, insanların qarşılıqlı münasibətlərinin bu vacib sahəsində mövcud olan bütün çirkab, rüsvayçılıq və cinayətkarlığı məhərrətlə təsvir və tənqid edirdi. O, Azərbaycan ziyalılarının qabaqcıl dəstəsinin qadınların dözülməz vəziyyətini dərk edərək, onların azad edilməsi yollarını aramaq sahəsində göstərdiyi səylərdən məmnun olduğunu söyləyir, bu baxımdan, “Molla Nəsrəddin” jurnalının fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirdi.

Bütün bunlarla yanaşı, Fəridun bəy Köçərli, müsəlman Şərqində qadınların vəziyyətinin ağırlığına baxmayaraq, onların azad olacağına nikbinliklə yanaşırdı. Şərq qadınının azad edilməsi hansı yolla baş verəcək? Fəridun bəy Köçərlinin əsərlərində təhlili göstərir ki, o, burada da ümidlərini maarifçiliyə bağlayırdı. Onun dərin qənaətinə görə, yalnız qadınların maarifləndirilməsi onları yaşadıkları ağır vəziyyətdən xilas edə bilər.

Qadınların feodal münasibəti buxovlarından qurtuluşu məsələsinə xüsusi diqqət verənlərdən biri də Məhəmmədəğa Şahtaxtinski (1848-1931) olmuşdur. O, qadınların hüquqsuz vəziyyətini, birmənalı şəkildə, islam dini ilə əlaqələndirirdi. Şəriətin çoxarvadlılığa icazə verməsini pisləyən M.Şahtaxtinski bunun qadın ləyaqətini təhqir etməsindən hiddətlə yazırdı: “Bir neçə arvad olan kişi, öz arvadı ilə qarşılıqlı məhəbbət və hörmətə bağlı olan ər deyil, pula görə kölə qadınlara aqalığ edən quldardır. Burada ancaq kişi tərəfindən zülmkarlıq və qadın tərəfindən sözsüz itaətdən söhbət gedə bilər”.

M.Şahtaxtinskinin fikrincə, çoxarvadlılığın ən acınacaqlı nəticələrindən biri də onun əhalinin artım səviyyəsinə

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

maneçilik törətməsi, nəslin sağlamlığını sarsıtmasıdır, çünki “çoxarvadlılar dünyaya zəif, sısqə və dözümsüz uşaqların gəlməsinə səbəb olmaqla, xalqın sağlamlığına və millətin əmək qabiliyyətinə böyük ziyan vururlar”.

Qadınların tərkidünya və qapalı yaşam tərzini M.Şahtaxtinski kəskin tənqid edirdi. Qadınlara hörmətsizlik baxımından, çadra və örtüyün, hətta çoxarvadlılıqdan da bəter olması barədə hiddətlə yazırdı; “O, qadını köləyə çevirməklə kifayətlənmir, onu cansız predmetə və əşyaya döndərir. Bir adam öz qızlarını başqalarından gizlədirsə, nə üçün arvadını da gizlətməsin? Qadınların qapalı yaşamasını üstün tutan müsəlman bu cür düşünür”.

Qadınların çadralı gəzməsinə qarşı aparılan mübarizənin sürətləndirilməsi və səmərəli olması üçün M.Şahtaxtinski yazmaq və çadranın müqəddəs və tarixi bir ənənənin davamı olmasına dair təsvürləri alt-üst edir və sübut edir ki, islama qədər köçəri ərəblərdə çadra-örtük adətli olmamışdır. Buna əlavə edərək M.Şahtaxtinski yazırdı ki, islam - “dindir, çoxarvadlılıq və qadınların çadra örtməsi - adət və qaydalardır. Din insanın ilahi qüvvəyə əbədi münasibətlərini müəyyən edir. O, dəyişməz olmalıdır. Adət və ənənələr isə insanların aralarında baş verən münasibətləri əks etdirir. Bu dünyada, insanlar arasında mövcud olan hər şey müvəqqəti, keçici və dəyişkəndir”. Onun fikrinə görə, çadranın aradan götürülməsi heç bir vəchlə islamı laxlada və sarsıda bilməz. Başqa əsərində də buna bənzər misal gətirən M.Şahtaxtinski yazırdı: “Bu (çadra ilə qapanmaq, sadəcə, mədəni olmayan Asiya adətidir və islam onu heç də qanuniləşdirməmişdir. Əgər islamın burada bir günahı varsa, o da bu vəziyyətə dözməsidir”.

Qadın azadlığı, ailə və nikah məsə-

lələrinə N.Nərimanov, Ə.Haqverdiyev, M.S.Ordubadı və b. da bir sıra bədi və publisistik əsərlər həsr etmiş, onlar da qadınların tərkidünya həyat tərzini və inqilabaqədərki Azərbaycanda ailə münasibətlərinin tənəzzülə uğramasını tənqid etməklə yanaşı, qadınların qurtuluş tapmasını təkidlə tələb etmiş, ailə münasibətlərinin saf və ülvli, həqiqi insan məhəbbəti əsasında qurulmalı olduğuna dair fikirləri müxtəlif səpkidə inkişaf etdirmişlər. Yalnız təmənnasız, və fayda güdməkdən uzaq səmimi, pak və işıqlı məhəbbət ailəni mənəvi korşalmaqdan xilas edə bilər, yalnız o, ailə-nikah münasibətlərində həqiqi mənəviləyin məhkəmə daşı ola bilər.

Qadınların nicat tapmasının və ailə-nikah münasibətlərinin kamilləşdirilməsinin belə təkidlə və coşğun şəkildə müdafiə edilməsi, şübhəsiz ki, XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda ictimai fikir nümayəndələrinin dünyagörüşündə ən qüvvətli və mü-tərəqqi yönərdən birini təşkil edirdi ki, bu da qeyd-şərtsiz, onların Azərbaycan xalqı qarşısında tarixi xidməti kimi dəyərləndirilməlidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdir: “1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması Azərbaycan qadınının demokratik cəmiyyətin fəal üzvünə çevrilməsi üçün geniş imkanlar yaratdı. Sovet hakimiyyəti illərində də Azərbaycan qadını çox mürəkkəb və şərefli yol keçmişdir. Qadın emansipasiyası, qısa bir müddətdə qadınlar arasında savadsızlığın ləğvi qadınların müəllim, həkim, mühəndis və sair peşələrə yiyələnməklə cəmiyyətdə kişilərlə bərabər hüquqlara malik olması, öz istedad və bacarıqlarını gerçəkləşdirə bilməsi həmin dövrün başlıca nailiyyətləridir”.

**Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Çin alimləri Xaynan adasında yeni ekzotik kərtənkələ tapıblar

Alimlər Xaynan (Cənubi Çin) adasında gekkonlar növünə aid olan yeni kərtənkələ - ekzotik Şərqi-Asiya euyblefarı aşkar ediblər. Bu barədə "Sinxua" agentliyi cümə günü məlumat yayıb. Heyvan adanın mərkəzi hissəsində dəniz səviyyəsindən 200-300 metr yüksəklikdə meşə ilə örtülü ərazidə tapılıb. Uzunluğu 93-97 millimetmə çatan heyvanın qəhvəyi və qırmızıya çalan dərisində iri qara ləkələr mövcuddur. Yeni növ "Zhoushi Jianhu" adlandırılıb ki, bu da tərcümədə "Çjou sülaləsindən euyblefar" deməkdir.

Dünyada cəmi 17 növdə Şərqi-Asiya euyblefarı mövcuddur. Bu yaxınlara qədər belə hesab edilirdi ki, bunlardan yalnız ikisi (Goniurosaurus hainanensis və Goniurosaurus bawanglingensis) Xaynan adasında yaşayır.

Bu yağ turşuları stress və depressiyanın qənimidir!

Massaçusets-Louell universitetinin alimləri aydınlaşdırıblar ki, müntəzəm olaraq omeqa-3 doymamış yağ turşularından istifadə stress səviyyəsini xeyli azaltmağa imkan verir. Moderator.az xarici mətbuata istinadən xəbər verir ki, bu barədə universitetin saytında dərc olunmuş tədqiqatda deyilir. Mütəxəssislərin sözlərinə görə, omeqa-3 uzun müddət güclü sakitləşdirici effektə malikdir və ağır depressiyaların inkişafından qaçmağa imkan verir. Tədqiqatçılar inandırırırlar ki, doymamış yağ turşuları uşaqlarda da təcavüzkarlığı azaltmağa kömək edir. Bundan başqa, tədqiqatlar zamanı omeqa-3 turşusunun başqa mühüm xüsusiyyəti də aşkar olunub. Məlum olub ki, bu turşu beyin fəaliyyətini yaxşılaşdırmağa imkan verir və illər boyu itirilmiş diqqəti və yaddaşı bərpa etməyə kömək edir. Qeyd edilir ki, omeqa-3-ün ən yaxşı mənbələrindən biri də dəniz məhsulları və günəbaxan tumlarıdır.

Körpələrin diş sağlamlığı üçün qidalar

Kalsium anbarı dişlər üçün süd və süd məhsulları

Diş çürüklərinin yaranmasına mane olan ərzaqlar deyildiyi zaman, ağla ilk olaraq kalsium ehtiva edən qidalar gəlir. Dişlərdə çürüməyə səbəb olan aşınma prosesinin müalicəsində böyük rol olan kalsium, uşağın daha güclü dişlərə sahib olması üçün çox böyük əhəmiyyət daşıyır. İlk 6 ay qətiyyənlə verilməsi lazım olan ana südü xaricində, südün, qatıqın və ayranın bir kalsium anbarı olduğu unudulmamalıdır. Qatığı və südü bal, şəkər kimi dişlərə yapışan və çürük yaranmasına səbəb olan qidalarla birlikdə verdikdən dərhal sonra körpənin dişlərinin qətiyyənlə fırçalamaq lazımdır.

Turşuların düşməni Pendir

Ağız içindəki turşu nisbəti qorunduğu müddətdə, ağızda bakteriya çoxalmasına mümkün əlverişli şərait ola bilməz. Bu səbəblə ağız içi turşu nisbətini təhlükəsizliyini təmin etmək diş sağlamlığı üçün kritik əhəmiyyət daşıyır. Ağız içindəki turşu, mühiti tarazlaşdıraraq çürük prosesinə mane olmağa kömək edən və məzmunundakı kalsiumdan mənbəli əhəmiyyət daşıyan bir digər qida, pendirdir. Çürük konstruktiv xüsusiyyət qidaların istehlakın dərhal sonra ağız içərisinə kiçik bir parça pendir alınması dişlərin sağlamlığı baxımından əhəmiyyət daşıyır və çürüyə səbəb olan turşu mühiti tarazlaşdıraraq çürük əmələ gəlməsini əngəlləyir.

Fosfor mənbəyi Balıq

Dişlərə faydalı olduğu məlum olan digər bir qida isə balıqdır. Diş və sümük toxumasının ən mühüm strukturlarından olan fosfor, diş sağlamlığının qorunmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır. Ancaq bir yaşından əvvəl krevet, xərçəng kimi qabıqlı qidalar ölümcül allergik reaksiyalara səbəb ola biləcəyi üçün həkim razılığı olmadan bu qidaları uşaqlara yedizdirməyin. Eyni zamanda qalxan kimi dib balıqları da daşdıqları ağır metallar səbəbilə kiçik uşaqlar üçün seçilməməsi lazım olan balıq növlərindəndir. Yenə eyni şəkildə böyük balıqlarda ağır metallar daxilinə kiçik və təzə balıqlara yönəlmək ən yaxşısı olacaqdır.

ELAN

"Hayat Group" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət auditin apardıqı maliyyə yoxlamalarına əsaslanaraq, bəyan edir ki, 31 dekabr 2016-cı il tarixdən 31 dekabr 2017-ci il tarixinə qədərki maliyyə vəziyyətinə dair hesabatlardan bəlli olduğu kimi MMC zərərli işləmişdir.

SƏS

Son səhifə

7 avqust

Formula 1 Azərbaycan Qran- Prisi ilin ən yaxşı mərhələsi seçilib

Formula 1 Azərbaycan Qran- Prisi bu ilin ən yaxşı mərhələsi hesab olunub. AZƏRTAC qurumun rəsmi Twitter hesabına istinadla xəbər verir ki, bu, Formula 1 "Twitter" səhifəsində keçirilmiş sorğu nəticəsində məlum olub.

Sorğuda iştirak edənlərin 62 faizi Azərbaycan Qran- Prisini ən yaxşı mərhələ hesab edib. İkinci yeri 38 faiz səsle Böyük Britaniya Qran- Prisi tutub. Qeyd edək ki, 27-29 aprel 2018-ci il tarixlərində keçirilmiş Azərbaycan Qran- Prisinin qalibi "Mercedes"-in britaniyalı pilotu Lyuis Hemilton olub.

Azərbaycanlı gənc ABŞ-da keçirilən gimnastika üzrə beynəlxalq yarışda bürünc medal qazanıb

29 iyul - 2 avqust tarixlərində Arizona ştatının Finiks şəhərində keçirilmiş aerobika gimnastikası üzrə beynəlxalq turnirdə həmyerlimiz Fərəh Vəliyeva AG1 kateqoriyasında (12-14 yaş) ABŞ çempionu adına layiq görülüb və topladığı balların sayına görə 15 ölkəni təmsil edən 43 iştirakçı arasında bürünc medala sahib olub.

ABŞ-ın Milli Aerobika Çempionatları Assosiasiyası (ANAC) tərəfindən təşkil olunmuş illik yarışda aerobika təmsilçiləri AeroDans kateqoriyasının fərdi, qarışıq cütlik, üçlük və qrup hərəkətlərində çıxış ediblər. 1983-cü ildən fəaliyyət göstərən Milli Aerobika Çempionatları Assosiasiyası dünya üzrə idman aerobikası və aerobik gimnastika növlərini təsis etmiş təşkilatdır. Builki turnirdə ABŞ, Kanada, Yaponiya, Sinqapur, Avstraliya, Yeni Zelandiya, Hindistan, Argentina, Çin, Almaniya, Peru, Kolumbiya, Venesuela, Meksika və Uruqvay təmsil olunub.

Qeyd edək ki, 13 yaşlı həmyerlimiz Fərəh Vəliyeva Aerobika gimnastikası üzrə 2016-cı il Bakı çempionatının gümüş medal mükafatçısı, 2016 və 2017-ci illərdə Azərbaycan çempionu olub, 2017-ci ildə isə Plovdiv (Bolqariya), Peç (Macarıstan) və Bakı şəhərlərində keçirilən beynəlxalq yarışların iştirakçısı və mükafatçısı, eyni zamanda, 2018-ci ildə Finiksde keçirilmiş yarışın nəticələrinə görə ABŞ çempionudur.

"Mançester Siti" tarixində beşinci dəfə İngiltərə Superkubokunun qalibi olub

Avqustun 5-də İngiltərə Superkuboku uğrunda "Çelsi"-Mançester Siti komandaları üz-üzə gəliblər. "Vembli" stadionunda keçirilən qarşılaşma Pep Qvardiolanın yetirmələrinin 2:0 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb.

Oyunda hesabı "Mançester Siti" klubu açıb. Belə ki, Fil Fodenin ötürməsini Kun Aguera dəqiq zərbə ilə qola çevirib- 0:1. Qalan dəqiqələrdə hər iki komandalardan cəhdlərinə baxmayaraq hesab dəyişilməyib. Matçın ikinci hissəsində hücumlarını artıran Mançester klubu hesab arasındakı fərqi artırıb. Oyunun 58-ci dəqiqəsində Bernardo Silvanın effektiv ötürməsi sahəsində Kun Agueranı qapıçı ilə təkbətək qalıb. Şansın əldən verməyən argentinli hücumçu dublun rəsmiləşdirib - 0:2. Beləliklə, "Mançester Siti" yeni sezonda ilk kubokun qazanıb və tarixində beşinci dəfə İngiltərə Superkubokunun qalibi olub.

Azərbaycan Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində şahmat festivalında təmsil olunacaq

Bu gün Əbu-Dabidə 25-ci beynəlxalq şahmat festivalı start götürəcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışlar çərçivəsində "Masters", "Open", "Juniors" turnirləri keçiriləcək. İsviçrə sistemi üzrə 9 turda keçiriləcək "Masters" turnirində 31 ölkədən 161 şahmatçı, o cümlədən 58 grossmeyster qoşulacaq. Azərbaycan idmanının şərəfini beynəlxalq usta Günay Məmmədov və FIDE ustası Rəvan Əliyev qoruyacaqlar.

Nüfuzuna görə ikinci sayılan "Open" turnirində 36 ölkədən 150 idmançı iştirak edəcək. Turnirin reyting-favoriti Çexiyadan olan ustalıqə namizəd Pavel Haasedir (2177). Azərbaycan şahmatçısı Fərid Mustafayev reytingdə ikinci yerdədir. "Juniors" turniri isə 19 ölkədən 150 şahmatçının iştirakı ilə keçiriləcək. Bu mərhələdə yarışlarda Rəvan Əliyev və Fərid Mustafayev mübarizə aparacaqlar. Onların əsas rəqibləri Hindistan, Çexiya, Qazaxıstan, Özbəkistan, Çin və digər ölkələrin nümayəndələri olacaq.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə:№ 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAc, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 5500